

AGRICULTURA

Pasturatge pireneenc

SUMARI:

Un factor important en la nostra producció bladera, per J. Ferran Lamic.—Alimentació del vedell de llet, per A. Albert.—La vitalitat dels olivers, pel Prof. J. Bonet.—Per a l'estructuració de la nostra Agricultura.—Malalties del bestiar llaner, per R. Malès.—Critificant unes declaracions.—L'indiot, per L. Gallinat.—Noticiari.—El Mercat.

I RAMADERIA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Plaça de Catalunya, 17

LLIBRERIA CATALONIA
BARCELONA

ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA

Premiada por la Academia de Ciencias Morales y Políticas
y por la Sociedad Nacional de Agricultura de Francia

publicada bajo la dirección del

Profesor G. WÉRY

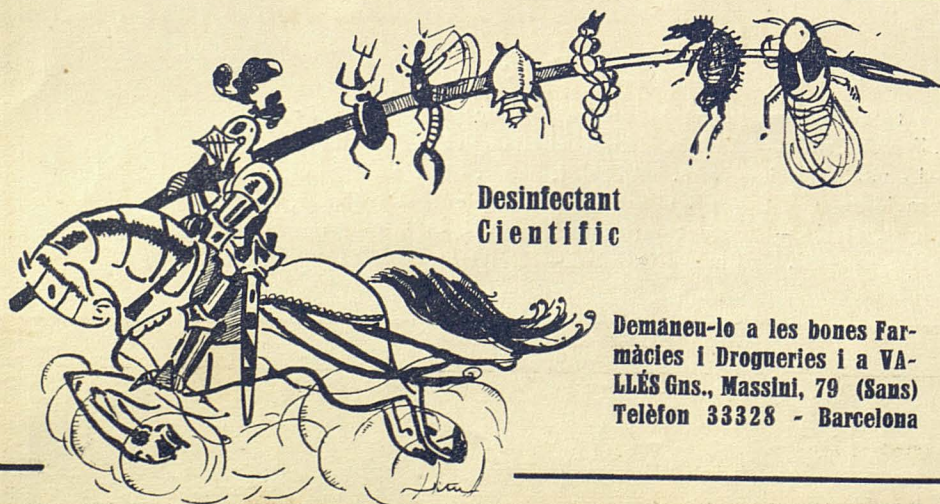
Formará una colección de tomos en octavo, de 400 a 700 páginas cada uno, profusamente ilustrados,
los cuales se publican sin orden determinado por ser independientes entre sí

En la ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA que ofrecemos al público agricultor de España y América están expuestas todas las materias científicas indispensables para el laboreo de la tierra, cultivo de las plantas, aprovechamiento del suelo y técnica rural, mediante la estricta aplicación a la Agricultura y Agronomía de ciencias tan importantes como la Botánica, Química, Meteorología, Hidrología, Geología, Microbiología y Entomología. También trata acabadamente de las materias de especialización agrícola referentes a los diversos ramos del cultivo, como abonos, cereales, prados y forrajes, plantas industriales, arboricultura frutal, leguminosas comestibles, silvicultura, viticultura, invernáculos, enfermedades de las plantas, etc. No se ha olvidado en esta ENCICLOPEDIA la producción y cría de los animales en sus diversas especialidades de ganadería, avicultura, apicultura, sericultura, alimentación, higiene, etc. Complemento necesario de todos estos conocimientos son los volúmenes relativos a la ingeniería agrícola, que trata de las máquinas, motores, material de labranza, irrigaciones, construcciones rurales, agrimensura, zootecnia, etc., etc.

De esta Enciclopedia van publicados 62 tomos, los cuales pueden adquirirse lujosamente encuadernados en tela, al precio de 10 a 18 pesetas cada uno, según sea su volumen

Solicítese el Catálogo general de la Sección de Ciencias, Arte, Historia, Literatura, Agricultura, etc., a la C. sa

SALVAT EDITORES, S. A. 41 Calle de Mallorca-49 : BARCELONA

**Desinfectant
Científic**

LISOL

VALLÈS G.^{NS}

Demaneu-lo a les bones Far-
màcies i Drogueries i a VA-
LLÈS Gns., Massini, 79 (Sans)
Telèfon 33328 - Barcelona

L'únic que pot combatre
eficaçment totes les pla-
gues del camp i dels
arbres fruiters
Indispensable per a la cu-
ració de tota classe de
mals del bestiar.

NOGAT

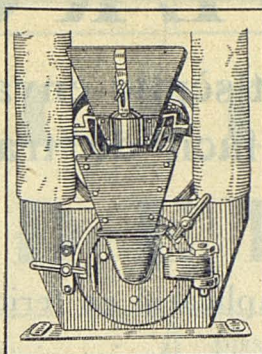
PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata rates "Nogat" constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets a Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 16-Telèf. 564 S. M.-Barcelona

NOTA.—Dirigint-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus l'import més 50 cèntims per despeses de remesa, a Laboratori, a volta de correu, verifica la remesa de la comanda

Molins tritadors

"El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Per tota mena de
grans, despulles, al-
fals, fenc, garrofes

i tota mena de materials

Es l'únic molí que no produeix pols. Doble durada que fots els altres sistemes, degut a les dues mànegues d'aspiració; pot treballar a la dreta i a l'esquerra. Porta especial per alfals tal com es sega, degut a la seva gran bossa d'entrada. Es construeix en cinc tamanyos, de 100 a 2.000 quilos hora.

L'únic anunciament que només es dedica a construir molins tritadors, tenint tallers propis per a construir-los. No es cobra cap màquina fins que el client hagi donat la seva conformitat en el seu rendiment i bon funcionament.

OLIVAIRES

MODERN MOLÍ-TRITURADORA
REMOLEDORA D'OLIVES

Triple rendiment, treball més perfecte que els antics corròns de pedra, fàcil neteja. La mateixa màquina, amb un fàcil dispositiu serveix per esmicolar i moldre tota mena de pinsos. Grans facilitats en el pagament.

Per detalls, al constructor

MARC TORRAS

Riereta, 15 - BARCELONA - Telèfon 16884

D'ACI POCS DIES

LLIBRERIA CATALONIA

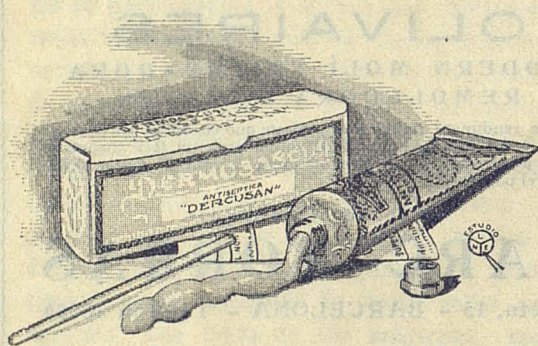
s'instal·larà en els nous
locals que ha adquirit a la

RONDA DE SANT PERE, 3

“DERCUSAN”

Antisèptic envasat en tubs d'estany,
és fàcil de transportar i guardar.

Té aplicació en ferides i processos infectats tant en les persones com en els irracionals. Mata els paràsits (polls, puces, etc.) És insubstituïble per a tractar aquestes afeccions en l'aviram, gossos, gats i altres animals domèstics. Desinfecta i cicatritza les picades dels tàvecs. No és metzinós ni irritant.

ES VEN A LES FARMACIES

Tub petit 1'60 pessetes ~ Tub gran 3'65 pessetes
Tub per a Clíniques i Veterinària 7'70 pessetes

GRANJA “CARLES” PALS • • (PROV. DE GIRONA)

IMPORTACIÓ DE VAQUES I
VEDELLES DIRECTAMENT
DE SUISSA
GRANS EXISTÈNCIES

PERE CARRERAS BOFILL
TÈCNIC AGRÍCOLA E. S. A. B.

ADQUIRIU ELS LLIBRES A

LLIBRERIA CATALONIA

PLAÇA CATALUNYA, 17 - Telèfon 12456
BARCELONA

Marca Registrada

Higiénic
Econòmic
Perpetu

Pràctic
Trans-
portable
Estètic

La darrera paraula en la colombicultura
El criador desmuntable per a coloms

“COLOMCRIA” PATENTAT

És indispensable en el seu colomar
si vol treure profit i trobar
plaer en la cria de coloms

Demandar informes i catàlegs a:
T. GAZA I COSTA - R.^{da} St. Pere, 47-Barcelona
Concessionari exclusiu de les Patents Fornaguera del

“COLOMCRIA”

Visitar el pabelló que tenim en el pati del Palau d'Agricultura de
l'EXPOSICIÓ DE BARCELONA

AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SORTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILAR

SIJBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

Un factor important en la nostra producció bladera

LA política de protecció a la producció blade-
ra nacional que gairebé tots els països eu-
ropeus, practiquen des de fa molts anys, ha es-
tat enfocada més amb mires al propi i exclusiu
abastiment de dit cereal en previsió de casos de
guerra, que a tot altra consideració de caràcter
econòmic general.

Aquest proteccionisme arriba, com a Suïssa,
amb terres gens propícies a aquesta classe de
conreu, a subvencionar la producció nacional
amb una prima de 8 francs per 100 quilos de
la que l'Estat se'n rescabala cobrant-ho com a
drets d'entrada al blat estranger que ve a su-
plir la deficient producció nacional, actuant di-
ta prima també com a nivelladora de preus.

Aquestes enormes diferències de preu, entre
el blat procedent de països exportadors, i el dels
que encara n'importen, o que no important-ne
tenen un aranzel protector, demostra com és de
antinatural aquest conreu en moltes terres on
es practica.

Espanya com França a un mateix temps han
tocat el fruit natural d'aquesta política, tancant
forçosament llurs fronteres a l'entrada de blats
estrangers, doncs han arribat sobrerament a
l'abastiment dels seus mercats consumidors.
Però, amb aquest tancament s'ha trencat una
harmonia en la composició de les nostres fari-
nes; s'ha desfet l'equilibri en la proporció dels
seus elements, i de mirar com suplir el defecte
provocat és del que vaig a tractar en les pre-
sents notes.

El blat estranger que entrava al nostre país,

venia a l'ensem que cobrir les necessitats del
consum, a suplir el deficitari percentatge en glu-
ten de les nostres classes; amb la prohibició al-
ludida és com bona part de les nostres farines
s'han vist mancades d'un element tan essencial
a una bona panificació, que en anys com el ce-
realícola de 1929-1930, han arribat ha constituir
coadjuvant-hi una defectuosa florida i madura-
ció, la preocupació constant, de forners i fabri-
cants, perjudicant de retruc al mateix pagès a
qui ha costat ell sap el què, de col·locar algunes
de les classes més perjudicades.

El fabricant francès davant del problema
plantejat no ha trobat altra solució que presen-
tar al Parlament una moció demanant l'autorit-
zació necessària per l'emprament de productes
químics que en quantitats ínfimes poguessin
produir un efecte en la panificació semblant al
d'un bon gluten (pa esponjat i lleuger); aquests
productes la innocència dels quals seria comprova-
da pels laboratoris oficials, podrien ésser afegits
a la farina durant la seva elaboració. (3 a 5 gr.
per 100 gg. de farina de persulfats o perbro-
mats alcalins, els quals semblen pràcticament in-
ofensius).

Però, tingut compte de la quotidianitat del
consum del pa, resulta que sobre aquesta inno-
cència hi hauria molt a dir, i sembla que la re-
solució del Parlament francès serà (i) franca-
ment desfavorable a la petició indicada.

Els fabricants, no obstant, empraran algun

(1) El Parlament francès, a proposta de l'actual ministre d'A-
gricultura declarà fa poc, la prohibició de barrejar qualsevol
producte químic a la panificació. (N. de la R.)

«millorant» que diuen ells, en clandestinitat, com fan, mentre esperen la legalització del procediment. Encara que, consideren que els millorants en qüestió són lluny de produir un efecte idèntic al d'un bon gluten resultarà que haurà d'ésser el francès bon patriota qui s'haurà d'acostumar a consumir un pa més atapeït i menys gustós a canvi de conservar l'equilibri de la balança comercial del seu país.

Espanya es troba en una situació diferent de França. França difícilment podrà produir bons blats de força, degut al seu clima gens propici a les classes glutinoses que han de madurar en una gran sequedat i en un clima més aviat calent.

Espanya és productora de classes fortes de blats ben típiques i bones: Aragó Navarra, Andalusia en produeixen en quantitat; ara que, aquesta producció és insuficient i és per això que s'haurà d'anar als estudis de selecció en aquest sentit, sobretot en les comarques on essent això possible produeixin classes sota aquest aspecte inferior.

Partint del principi econòmic que diu que les indústries de transformació han d'estar sentades en les contrades de producció i no en les de consum, se'n dedueix que la fabricació de farines ha d'estar enclavada en els mercats de producció. Ara que això ha d'anar lligat a què les classes produïdes en una contrada productora es bastin per si soles a produir bones farines panificables.

A França on l'orientació tècnicoagrària aconsegueix resultats envejables, la finalitat perseguida en gairebé totes les recerques de llavors ha estat la màxima productivitat. Les Companyies ferroviàries franceses han sostingut pel seu compte organitzacions tècniques encaminades a la propagació i adaptació de varietats productives en les comarques afectades per les seves línies perseguint ultra una finalitat patriòtica, l'indirecte benefici, en l'augment de tràfic conseguint a la major producció assolida.

Aquí, que estem molt lluny de gaudir de tals delicadeses de part de Companyies privades on les qüestions cerealícoles han estat molt negligides, és on per motiu de la forçosa organització d'aquests serveis caldrà plantejar el problema, tenint en compte tots els interessos afectats, això, naturalment, sense que el productor n'hagi de sortir gens perjudicat, ans tot el contrari, en molts dels casos en sortirà amb benefici, no sols pel major preu assolit per al seu producte més equilibrat, sinó que també pels naturals beneficis d'una selecció, adaptació o reimportació enfocada de cara a totes les qualitats d'una llavor.

És l'organització tècnicoagrària d'un país la que ha d'emprendre una tasca semblant. Són les organitzacions sindicals agràries, les més directament beneficiades, a les que tocarà col·laborar junt amb els fabricants de farina comarcals a la major difusió de les troballes aconseguides.

Ara bé. ¿Quines seran les característiques que deuran guiar-nos en la selecció de llavors adaptades, cap a una major riquesa proteica?

Un dels indicis més senzills d'apreciar és el pes específic del blat; a major pes específic, major rendiment i major riquesa en gluten. Blats pesant de 63 a 65 grams el decílitre, produeixen farines difícilment panificables. Blats pesant més enllà de 72 a 73 grams solen ésser suficients, i pesant més enllà de 76 a 78 solen considerar-se classes de força.

La comprovació d'això ho donarà l'anàlisi de la farina. Però no basta la qualitat de gluten que porta un blat, cal conèixer la seva qualitat, i per això l'índex més segur és la capacitat d'absorció d'humitat del gluten sec. Aquestes dades unides a totes les altres clàssiques que guien una tria de llavors o selecció són les que en definitiva establiran el criteri a seguir.

Hi haurà casos en els que serà convenient prèviament totes les comprovacions del cas, introduir en una comarca una varietat més indicada a les seves condicions. En moltes contrades de regadiu l'híbrid hatif inversable Vilmorin (1) satisfaria segurament i compaginaria l'interès del conreador per la seva gran productivitat, amb les exigències en proteïna de la panificació.

En altres contrades serà sols necessària una organització que asseguri l'entrada anual d'una certa quantitat de llavor del seu país originari evitant l'extrema degeneració en varietats típicament degenerables fora del seu país originari, com el blat de Rieti que tant es sembla a Urgell, i que seria convenient que la llavor no es sembrés més enllà de 6 a 7 vegades sens renovar.

Els que han experimentat particularment, la renovació de les llavors d'alguna contrada que l'induí fa molts anys, han restat meravellats dels resultats obtinguts; així com en llocs de regadiu on no perilla de perdre els adobs necessaris a l'experimentar una d'aquestes varietats com el «Vilmorin 23», que és d'una productivitat magnífica.

Aquestes experiències ens fan pensar com serien d'esplèndids els resultats d'una acció orgànica i general dintre el camp cerealícola.

J. FERRAN LAMIC

(1) «Híbrid hatif inversable, Vilmorin».

Alimentació del vedell de llet

COM és sabut, l'aliment que va millor al vedell, és la llet de la seva pròpia mare i mamada del braguer estant. Però tots els vaquers saben per experiència que alimentar un vedell amb la llet que pot ésser venuda pel consum públic, és la manera més cara que existeix d'alimentació.

Per consegüent en totes les vaqueries s'imposa un mètode de criar vedells que correspongui a les necessitats de creixença de l'animal i principalment que sigui econòmic.

El vaquer ha d'adquirir, en primer lloc, un biberon. El millor biberon és el de Zappa-Pirocchi. Una idea del mateix es pot tenir amb les figures adjuntes.

El vedell durant els primers dies de la seva naixença ha de consumir només llet calostrada i en la quantitat que s'indica. La llet calostrada és la primera llet després del part, i com que es pren, no pot ésser lliurada al consum.

Hi ha vaqueries que els cinc o sis primers dies deixen popar el vedell la llet de la seva mare. És millor des del primer instant una separació absoluta. La mare no enyora tant el vedell, ni aquest ofereix tantes resistències a acceptar el biberon.

La llet calostrada serà muniada i donada a seguit amb el biberó. Aquesta llet conté una gran quantitat de sals purgants que netegen els budells del nadó. A més, per la seva constitució, cap líquid fóra al mateix temps tan nutritiu i tan beneficiós a l'organisme.

A les primeres vint-i-quatre hores el vedell rebrà de 2 a 2'5 litres de llet calostrada, donats en cinc àpats. L'endemà i cada dia s'augmentarà una mica la ració fins arribar a 4 litres al final de la primera setmana.

Acabada la primera setmana durant la qual el vedell haurà pres solament llet calostrada, convindrà decidir-se per a adoptar un dels tres sistemes següents:

- a) Alimentació amb llet natural.
- b) Alimentació amb llet desnatada.
- c) Alimentació amb sucedanis de la llet.

L'alimentació exclusivament amb llet natural queda descartada. El promig de la quantitat de llet que necessita un vedell essent de 8 a 10 litres diaris, el cost de l'alimentació oscilla entre

2 i 4 pessetes. No hi ha cap vedell que amb l'augment de pes o creixença que fa pugui pagar una ració tan cara. Cal, doncs, cercar un altre mètode d'alimentació.

Perquè un vedell vagi bé, és indispensable que en la seva ració hi entri sempre certa quantitat de llet natural. Els ferments que conté la llet natural, quan és donada crua, és a dir, sense pasteuritzar i sense bullir, exerceixen tal influència que no sols contribueixen a la digestió d'aquest líquid, sinó també ajudar la digestió de les altres substàncies que completen la ració.

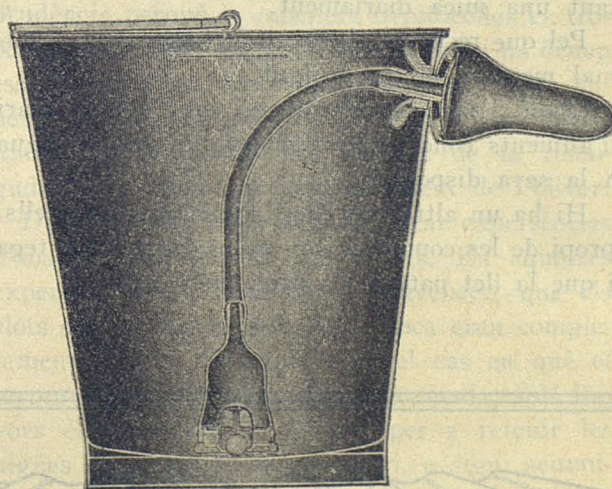
La llet desnatada és un dels líquids que es solen utilitzar per a l'alimentació del vedell. La utilització de la llet desnatada comporta l'observància de certes regles, les quals són corrents en els països productors de mantega en gran escala, com són Dinamarca, Holanda, Bèlgica i Nord de França.

En aquests països es regeixen, aproximadament, les següents normes:

1.ª L'alimentació del vedell durant les tres primeres setmanes de la seva vida ha d'ésser exclusivament amb llet entera.

2.ª Des de la quarta setmana substitució gradual de la llet entera per la llet desnatada.

A les tres setmanes el vedell arriba a consumir uns 7 litres de llet natural o entera. En arribar a la quarta es comença de donar-li 0'5 litres de llet desnatada, i cada dia s'augmenta un

Biberon Zappa-Pirocchi completament muntat

litre d'aquesta llet i es rebaixa mig litre de la llet natural fins arribar a les nou setmanes en què el vedell ja no pren llet natural, continuant, però, prenent llet desnatada fins els sis mesos en la quantitat de 10 a 12 litres diaris.

El vedell amb la sola llet desnatada no aniria pas bé. S'ha de procurar que mengi aliments sòlids. Aquests aliments s'han de començar de donar el mateix dia que es dona llet desnatada.

Els aliments sòlids que s'han de donar són el fenc d'alfals o d'herba de prat de primera qualitat i després una barreja de farines que podria ésser la següent:

Farina de turtó de llinosa.	3 parts.
Farina de civada	4 »
Farina de manioc o moresc...	2 »
Farina blanca de peix	1 »

O bé:

Segones	3 parts.
Farina d'ordi	4 »
Farina de turtó de llinosa ...	4 »
Farina de faves	2 »
Farina de carn	1 »

També pot anar bé la següent barreja:

Farina de turtó de coco ...	2 parts.
Farina de faves	4 »
Farina d'ordi	2 »
Farina de peix	1 »

Aquestes farines s'han de donar barrejades amb llet desnatada en forma de sopes més o menys clares.

Quan la llet natural s'haurà de donar de seguit d'haver-la muntat. La llet desnatada s'escaldarà a 35 graus, o sigui a la mateixa temperatura que té la llet natural.

L'aliment concentrat es donarà poc a poc. El primer dia mig punyat, i així s'anirà augmentant una mica diàriament.

Pel que respecte el fenc o farratge verd, l'animal menjarà el que vulgui.

Quan l'animal consumeixi mig quilo diari d'aliments concentrats (farines), es posarà aigua a la seva disposició.

Hi ha un altre mètode d'alimentar els vedells, propi de les comarques on no es fabrica mantega i que la llet natural es paga molt cara.

Aquest mètode consisteix en emprar pols de llet desnatada, producte que es troba en el comerç i que prové de les comarques que fabriquen grans quantitats de mantega.

La pols de llet desnatada es prepara de la següent manera: es pesen 100 grams de pols i es mesuren 9 dècimes de litre, o siguin 900 grams d'aigua. Es deixata bé i s'obté una llet molt semblant a la llet desnatada.

Pel demés, es procedeix com en el cas anterior, és a dir, s'utilitza aquesta pols de llet desnatada de la mateixa manera que els residus de les mantegueries.

Però hi ha encara un altre cas a considerar i és que, per diverses circumstàncies, no es disposi ni de llet desnatada ni de pols d'aquesta llet, tot hi essent la llet natural pagada a alt preu.

Aleshores es pot recórrer a la fabricació de llet artificial, o sigui d'una barreja de farines que pugui substituir, en certa manera, la llet natural i la llet desnatada.

Però, repetim, que la llet natural s'ha de donar fins a les tres setmanes, si es desitja una vedella que tingui una creixença normal, i afegirem que, poca o molta, el vedell n'ha de prendre cada dia fins de cinc mesos, almenys. Feta aquesta aclaració, indicarem una fórmula capaç de substituir la llet, en certa manera:

Farina de civada	2 parts.
Farina de pèsols o de faves ...	2 »
Farina de grana de llinosa ...	1 »

Aquesta fórmula abans de donar-la s'ha de preparar. Es posa, el vespre, 1 quilo de farina de grana de llinosa a remullar amb 6 litres d'aigua bullent. L'endemà al matí es fa bullir 10 minuts i s'hi afegeix 7 grams de sal i una cullerada de sucre. Després tot això es barreja amb la farina de faves i civada i una mica calent es dona a l'animal.

L'ús de les farines sucetànies de la llet motes vegades causa diarrea als vedells. Així que l'animal no vagi bé de ventre cal suspendre l'administració de farines i donar solament la llet. Al cap de pocs dies l'animal es posarà bé. Aleshores de mica en mica es prova d'acostumar el vedell a aquest règim.

A. ALBERT

**EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES**

La vitalitat dels olivers

ELS olivers més vells, els més deprimits, mostren sempre una gran vitalitat. Hem vist olivers, segurament milenaris, al peu dels quals hauria estat fàcil, mitjançant un o més estudiants, o siguin, els rebrots de la soca o de les grosses arrels, produir arbres completament nous. Aquests tindrien la possibilitat al cap d'alguns anys d'ésser regenerats i proporcionar una o més tiges sanes, productives, i constituir, en un mot, un arbre jove, nou i normal.

Els estudiants eixits de la soca no tenen pas sempre una adherència suficient, mentre que aquesta condició la solen posseir els brots que s'originen en les arrels. Així, l'oliver, es pot perpetuar fins i tant que els elements fertilitzants de la terra siguin esgotats.

Aquesta magnífica qualitat de l'oliver, venerada pels antics, permetria als oleicultors, si no tinguessin a vegades altres feines en diversos conreus, aprofitar la longevitat de l'arbre per a tenir sempre plantacions joves i remuneratives.

L'oliver pot ésser regenerat en el mateix lloc mentre el sòl no sigui esgotat, però l'esgotament no pot pas ésser considerat d'una manera absoluta, puix no s'ha d'oblidar que el cub de terra que té a la seva disposició és important, estenent-se en una superfície i profunditat considerable, i fins en aquelles terres en les quals no s'hi fan adobades de cap mena. En aquest cas l'arbre disminuirà la seva producció, la caiguda de les flors es produirà regularment, però no per això morirà. És més; s'observarà moltes vegades que el sistema radicular no ha pas disminuït, puix que a la base es forma quasi sempre una vegetació abundant.

En una plantació, la densitat de la qual és de 150 arbres per hectàrea, cada un d'ells ocuparà una superfície de 66 metres quadrats, suposant que les arrels no s'enfoncin més enllà de 1'50 metres, que és la profunditat mínima. Això representa 100 metres cúbics de terra per oliver; aquest cub de terra permet a l'arbre, el més desatès, a condició, però, que se li tallin els estudiants i que se li faciliti l'aireació, podant convenientment, i fent el mateix pel sistema radicular, és a dir, donar-li una treballada perquè les arrels respirin i l'aigua hi pugui penetrar, produir encara olives i fins i tot amb desproporció amb els treballs que s'han realitzat.

Si els estudiants permeten perpetuar l'arbre, també el poden matar. És comú veure en alguns

llocs olivers abandonats amb una vegetació esplèndida a la soca. Això demostra, que malgrat llur vellesa, les arrels, gràcies a la renovació contínua de les radicles i la prodigiosa resistència de les arrels principals i secundàries tenen sempre la mateixa potència d'absorció dels elements nutritius del sòl.

Quan els estudiants no són destruïts l'arbre devé raquític, els branquillons es neuleixen, puix que la saba troba una sortida més fàcil vers els estudiants que en les parts altes de l'oliver. Els insectes rosegaires d'arbres no trigaran gaire a apoderar-se de l'oliver en el qual la saba circula defectuosament i aleshores ja sol ésser tard per a intervenir.

La destrucció de tots els estudiants és, doncs, una necessitat i ha d'ésser realitzada sempre que convingui, puix que la saba no ha de nutrir els rebrots infèrtils, sinó que ha d'ésser tota per a la nutrició de l'arbre principal i de les seves ramificacions.

Els estudiants s'han de separar de l'arbre mitjançant una destal o una altra eina tallant, però mai amb el magall. Quan es fa amb aquesta última eina es mutilen certes parts de l'arbre, i és en el lloc d'aquestes mutilacions on tornaran a eixir nous rebrots.

La destrucció dels estudiants coincideix, per regla general, amb les acabades a l'olivet, i aquesta última operació és necessària per tal de procurar una bona aireació de les arrels, puix que la llaura només pot treballar fins a certa distància de la soca.

Les acabades no és pas necessari realitzar-les profundament, sinó que s'han de realitzar amb prudència perquè la cabellera o radicles es troben quasi sempre a a superfície del sòl i no deuen ésser destruïdes. Per consegüent cal cavar superficialment per tal de no danyar les arrels fines i poder portar els benifets de la remoguda de la terra fins al peu mateix de l'oliver.

Durant molts anys hem realitzat experiències d'acabades en el peu dels arbres. En aquestes experiències ens hem pogut convèncer, que els clots que es fan al volt de la soca eren completament inútils. Únicament en el cas en què el terreny feia pendent molt pronunciada, sols llavors els clots són necessaris per a retenir les aigües de pluja. El cas contrari, o sigui acumular terra al voltant de la soca, tampoc produeix resultats positius.

PROF. J. BONET

Per a l'estructuració de la nostra Agricultura

L'aspiració dels catalans ha d'ésser la de posseir totes les escoles que calguin, en número, qualitat i diversitat, per proporcionar tota mena d'ensenyaments. En la pràctica, però, això no és sempre possible. Cal veure en primer lloc la possibilitat econòmica de sostenir una escola determinada i veure si el sacrifici que el seu sosteniment representa pel pressupost de l'Estat, queda compensat pels avantatges que el seu funcionament reportaria i cal després veure si la preparació i sobretot si el títol que dona l'escola als joves que cursen els seus estudis proporciona als que els posseeixin un medi de vida en consonància amb la categoria dels ensenyaments.

En altres paraules, cal veure si l'escola és efectivament útil, és a dir, si els seus alumnes tenen manera d'aplicar els coneixements que han rebut i si per tant a part de realitzar una funció social, troben la possibilitat de guanyar-se la vida.

Una organització agrícola completa comprèn tres aspectes:

1. — Ensenyament, amb escoles superiors, mitjanes i inferiors.
2. — Divulgació dels coneixements agrícoles.
3. — Experimentació.

Pot Catalunya sostenir avui una organització tan completa? Al meu entendre, no. Per bé que els ingressos que l'Estatut acorda a l'Estat Català siguin considerables, és un fet que la multiplicat de servei, l'ensenyaments, l'organitzacions que hauran de crear-se per modernitzar la gestió oficial a Catalunya, molts dels quals no admeten retard, imposa el nostre Govern certes limitacions i l'obliga a realitzar moltes economies. És per això que considero necessari de reduir el pla d'organització agrícola sense que això signifiqui que la reducció hagi d'ésser permanent i definitiva. Si un dia canvia la situació econòmica i social de Catalunya, serà possible i fins necessari d'arribar a la realització total del pla més amunt esmentat.

Però apart d'aquestes raons d'ordre econòmic n'hi han d'altres que no s'han d'oblidar.

Quan es parla de la creació d'una escola superior d'agricultura, de la seva necessitat, etc.,

es parteix d'una consideració d'ordre general, és a dir, de la necessitat de posseir persones dotades dels coneixements agraris necessaris per assegurar el progrés de l'agricultura, però no es pensa que aquestes persones no troben a Catalunya, per la naturalesa mateixa de la nostra agricultura, la manera d'aplicar útilment llurs coneixements.

L'agricultura catalana per la seva estructuració a base de petites propietats conreades pels mateixos propietaris, o de finques parcel·lades i donades encens, en aparceria, en arrendaments seculars, no pot absorbir els tècnics produïts per una escola Superior car un tècnic d'aquestes condicions ha d'exigir pel seu treball una retribució que poques finques—per llur reduïda extensió—poden donar.

Que aquesta consideració té un fonament sòlid es pot comprovar recordant la situació en què s'han trobat i es troben actualment molts dels alumnes de l'extingida Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat, els quals malgrat llurs coneixements i llur competència, han hagut de dedicar-se a activitats absolutament diferents de l'agricultura.

¿Què queda pels enginyers agrícoles produïts per una escola superior? Els serveis oficials? No crec que sigui convenient ni indispensable que l'Estat—quan té manera de satisfer fàcilment aquesta necessitat de tècnics—se'ls hagi de produir. A part que és una producció essencialment cara, corre el risc de produir-ne massa i de veure's obligat a la creació il·limitada de serveis innecessaris com ha passat amb l'exèrcit espanyol durant la monarquia i com passa ara mateix amb els enginyers agrònoms. En l'actualitat hi han uns 170 enginyers agrònoms aspirants a entrar al «cuerpo». A aquesta plètora es deu la multiplicat de serveis agrícoles inútils que Espanya té establerts. Tampoc es pot pensar que l'oficialitat del títol atorgat per una escola barcelonina sigui suficient per donar una superioritat als alumnes i que això els assegurui el predomini en peritacions i treballs topogràfics; però encara que així fos, és un fet que aquesta mena de treballs no pot assegurar la vi-

da de massa enginyers. Queden els sindicats agrícoles. Efectivament, però a part de què són pocs els que poden pagar-se un enginyer, no crec que l'enginyer sigui necessari en la direcció. Per fer oli, vi, formatges, etc., n'hi ha prou amb un tècnic modest de modesta retribució. Pot objectar-se que totes aquestes activitats sumades—direcció de finques, de sindicats, càrrecs oficials, peritacions, etc.—permetrien d'assolir ingressos proporcionats a la categoria social que correspon a un enginyer. És evident que sí, però se'm permetrà de recordar aquell adagi català «home de molts oficis, pobre segur» que em sembla perfectament adaptat al cas que tractem. Aquestes consideracions em porten a pensar que *en l'actualitat* es pot prescindir a Catalunya d'una Escola Superior d'agricultura. Les mateixes consideracions, pel que es refereix únicament a les despeses de sosteniment, que serien elevadíssimes pel número d'escoles que s'haurien de crear em porten a pensar també que *en l'actualitat* no convé crear escoles comarcals mèdies o inferiors.

Què queda doncs? Queden els serveis de divulgació i d'experimentació, amb els quals ben dirigits, ben organitzats, proveïts del material necessari, Catalunya podria satisfer totes les seves necessitats i assegurar el progrés de la seva agricultura.

L'èxit assolit pels antics serveis tècnics d'agricultura, malgrat la deficiència de mitjans econòmics i de personal, i la manca de Seccions importants, la confiança que havien desvetllat a tantes regions de Catalunya, la influència efectiva que tingueren damunt la pagesia, són garantia del que podria assolir-se amb uns bons serveis de divulgació. Cal recordar solament l'eficàcia decisiva de la campanya en favor de la constitució de sindicats, a la qual es deu la major part dels existents a Catalunya, l'èxit aconseguit en la lluita contra la llagosta a les terres d'Aragó, que causà l'admiració i l'enveja d'aquells pagesos, la influència que exerciren a totes les regions olivícoles les campanyes d'esporga que renovaren profundament els mètodes tradicionalment emprats, per demostrar el que es pot fer per força si cal, el progrés de l'agricultura amb una acció divulgadora intensa, constant i intelligent, de conferències, campanyes pràctiques, camps demostratius, cursos i cursos, publicacions.

Els Serveis de divulgació poden, doncs, suplir perfectament l'escola i determinar el progrés de l'Agricultura. Però al costat dels serveis de divulgació cal crear els d'investigació. Hi ha moltes coses que cal estudiar a Catalunya, i que hem d'estudiar els catalans. La finca de Caldes

permetria de fer unes instal·lacions perfectes que completarien les de l'actual Escola d'Agricultura.

S'objectarà a aquest pla que no preveu la formació del personal necessari pels serveis projectats. En efecte. Però el problema no existeix. Hi ha en primer lloc el personal actual de les organitzacions agrícoles de la Generalitat, hi ha els alumnes sortits de l'antiga Escola de la Mancomunitat... 170 enginyers agrònoms, molts dels quals són catalans, en cerca de collocació i hi ha finalment nombrosos enginyers agrònoms funcionaris de l'Estat que també són catalans. Es dubta de llurs coneixements? A part del fet que ara n'hi ha de competents, un concurs o unes oposicions poden assegurar-nos els millors. Tot és qüestió de retribució. Si volem tenir el millor personal d'Espanya és indispensable assegurar-li pervindre decent.

A més, el personal pròpiament agronòmic que es necessitaria és molt més reduït del que es pensa habitualment. Aplicant el sistema que els enginyers espanyols han copiat dels seus col·legues francesos molts creuen que els enginyers agrònoms o agrícoles són els únics capacitats per entendre en tots els problemes de l'agricultura i això és almenys exagerat. Els enginyers agrònoms són els més capacitats per entendre els problemes essencialment agronòmics i res més. Per les disciplines auxiliars d'agricultura (botànica, patologia, química, mecànica, veterinària, etc.) no calen enginyers agrònoms. Un llicenciat en Ciències Naturals, per exemple, està més preparat que un enginyer agrònom per dirigir una Estació fitopatològica. Per portar serveis d'estadística agrícola, de patologia animal, d'assegurances, d'hidrologia, etc., etc., no són els enginyers agrònoms els més indicats. Això naturalment redueix sensiblement les necessitats de personal agronòmic, però encara que així no fos, a Espanya hi ha avui tot el personal tècnic que cal a la Generalitat per organitzar uns serveis perfectes de divulgació i experimentació.

En conclusió crec que les necessitats de Catalunya poden ésser satisfetes totalment prescindint de la creació d'escoles d'agricultura i establint uns serveis el més complets possibles de divulgació i investigació.

AUGUST MATONS

De pagesia

L'Associació d'antics alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura, davant de l'estructuració del Departament d'agricultura de la Generalitat i sota el vistós títol d'Acció Tècnica Agrària ha formulat el que en podríem dir un programa mà-

xim del que deuria comprendre l'actuació agrícola.

Hem llegit el programa i en tot ell s'hi nota una manca de sentit polític remarcable, però nostre comentari afectarà únicament, ara com ara, a les «Escoles i Serveis Agrícoles Comarcals» on no manca el sentit polític tan sols, sinó que podríem dir que inclús hi manca el sentit comú. Vegeu-ne com a prova el text íntegre i us fareu ben bé càrrec que la pressumpció no manca de certesa:

«Les Escoles i Serveis Agrícoles Comarcals, instal·lades en el centre de les comarques agrícoles més importants, haurien de verificar les funcions següents:

a) Ensenyament agrícola elemental, comprènent totes les pràctiques d'aplicació immediata en la comarca.

b) Estudiar monogràficament l'agricultura, ramaderia, indústries, organització social i comercial de la comarca.

c) Orientació professional dels alumnes que a ella concorreguessin.

d) Tasca d'experimentació de tot allò que pugui traduir-se en una millora per a l'agricultura comarcal.

e) Centre consultiu on puguin adreçar-se els agricultors de la comarca per a aclarir tota mena de dubtes i adquirir les dades que els manquin per a l'explotació de llurs finques.

f) Labor divulgadora, mitjançant cursets breus, conferències en les Escoles primàries, sinoicats i entitats culturals, campanyes, concursos, ensenyament *menagere*..., etc...

Per a començar, el nombre d'Escoles i Serveis Agrícoles Comarcals podria ésser reduït, anant-lo augmentant paral·lelament a les possibilitats del Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya i a l'assoliment de la major edat, quan a l'estructuració del mateix.

Si en els inicis d'aquesta organització que A. T. A. proposa, fos possible d'anar almenys a la creació d'un d'aquests centres docents en

cada una de les capitals de província, que a l'enssem són també capitals de comarca, hauríem donat un gran pas descentralitzador.

La seva instal·lació senzilla, però correcta, fugint de les aclaparadores exhibicions de pedra picada, seria el model de ço que haurien d'ésser en la comarca les masies de rendiment i, per tant, les seves construccions i les seves terres, quan a qualitat i extensió, s'espillarien en les típiques de la regió. El millor seria, doncs, d'aprofitar alguna de les finques existents en la mateixa.

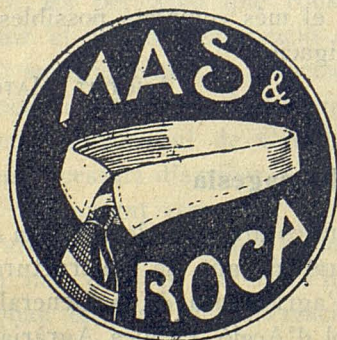
Si prescindim de les Escoles i Serveis Agrícoles de Girona o Figueres, de Tarragona o Reus i de Lleida, a les quals caldria donar una major importància, el personal de les altres Escoles i Serveis Agrícoles Comarcals podria ésser mínim en generar-se: un Director i un Ajudant. A mida que les necessitats i les activitats de les mateixes anessin en augment, s'augmentaria també la complicació del quadro professional.

Per això podem fixar, com a forma inicial, en termes generals, que cada un d'aquests organismes es composarà d'una casa amb habitacions pel Director i Ajudant (comptant amb les famílies respectives), 10-15 habitacions pels alumnes pensionistes, una aula per a les lliçons orals i un laboratori.

Ultra això i com a part essencial de l'explotació, totes les instal·lacions necessàries al tipus d'agricultura comarcal, com: cellers, quadres, galliners, molí d'oli, lleteria, femers, graners, pallisses, etc.

A part d'una hectàrea destinada exclusivament a camp experimental, la finalitat cabdal del dirigent seria d'obtenir el màxim benefici de l'explotació, a judat pels alumnes i pel personal jornal·ler complementari que fes manca.

Per a l'obtenció d'aquest positivisme econòmic, podrien aprofitar-se aquest centres d'ensenyament per a l'establiment d'estacions de remonta, vivers d'arbres fruiters, producció de lla-

**CAMISERIA, CORBATERIA,
MITGERIA, GENERES DE PUNT**

MAS I ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

PORTAFERRISSA, 24 - TEL. 17642
FONTANELLA, 16 - TEL. 12211

BARCELONA

vors seleccionades, venda d'animals de pura raça en petita ramaderia, preparació d'insecticides i de pinsos pel bestiar, realització d'incubacions per encàrrec, expendiment de llet, mantegues, formatges, vins, olis, i altres productes agrícoles de marca, coses totes elles que ultra tendir al progrés de l'agricultura comarcal, no cal dir que vindrien a constituir, sobretot en acreditar-se, una considerable font d'ingressos.

Acció Tècnica Agrària té el convenciment de què posades a una banda les despeses totals, comprenent, per tant, les de direcció i ensenyament i a l'altra els beneficis produïts per l'explotació de la finca, haurien almenys, de nivellar-se. És clar que l'ensenyament elemental hauria d'ésser gratis, però caldria també comptar amb les subvencions dels Sindicats i Cambres Agrícoles comarcals, de les Cambres Oficials i dels Ajuntaments interessats.

El Director d'una Escola i Serveis Agrícoles Comarcals, posseirà totes les qualitats pròpies d'un perfecte enginyer agrícola i zootènic, posat a prova en els camps de la teoria i sobretot de la pràctica, amb facultats, per tant, sobreres per a explicar totes les disciplines que componen un ensenyament agrícola elemental i per arribar, si no en el primer any al cap d'uns quants a ésser un veritable especialista de la comarca.

Ara bé, caracteritzant-se cada comarca per un tipus d'agricultura, més encara, posseint cada regió un conreu, una explotació ramadera o una indústria, si no privativament almenys típics a la mateixa, el director no trigarà en ésser un tècnic especialitzat en l'esmentada activitat i per tant automàticament les escoles comarcals esdevindran altres tantes escoles especialitzades: les de Puigcerdà, Vic, i Vall d'Aran o Esterri en Ramaderia, la del Pla de Llobregat en fruiters, horta i avicultura, la de Costa de Llevant en conreus primerencs i flors, les del Penedès i Conca de Barbarà en vinya i vins, etc.

Així, doncs, ens trobaríem que, tot i ésser de caràcter marcadament comarcals, posseïríem centres docents especialitzats en cada una de les activitats bàsiques de la nostra agricultura.

D'aquesta manera, en voler anar a la introducció, en una comarca determinada, d'un conreu, indústria agrícola o explotació ramadera desconeguts en la mateixa, però existents en altres indrets de Catalunya, l'esmentada especialització seria d'un auxili molt eficient. El Director de l'escola comarcal interessada es posarà en relació amb el de l'escola especialitzada el qual amb tota seguretat preferirà instruir a un tècnic que no pas a un home mancat dels estudis fonamentals de la ciència agrària.

Aleshores la innovació s'experimentarà pri-

mer que enlloc el camp *ad hoc* de l'Escola Comarcal i un cop arribats a una conclusió positiva serà el Servei Comarcal annex a l'Escola el que tindrà cura de la divulgació de l'expandiment.»

Si els deixebles que l'Escola Superior d'Agricultura produïa no tinguessin una altra visió del problema agrícola, bé podríem dir que la feina feta per una de les millors escoles de la Mancomunitat hauria estat ben minsa. Ens fa l'efecte, però, que tot el criteri que ha inspirat les ratlles copiades respon a un estat pretensions i còmode dels tècnics catalans especialitzats en agricultura, que voldrien repetir dintre casa el dolorós experiment que altres hi han fet a través d'unes «Jefatures», uns sous, uns ajudants i un no fer res aclaparador.

L'ensenyament comarcal fet seriosament no pot ésser més que a base de cursets breus, intensius i periòdics, i res de direccions, ni de perfectes enginyers agrícoles ni de fer-se il·lusions amb nivellar despeses en els camps experimentals.

Aquests nois tarats de «tecnicisme» no s'han adonat que a Catalunya tot això estava estudiat i ben resolt. Que mirin l'actuació de la Mancomunitat i es despullin de pretensions i veuran clar com és dolent a tot ser-ho, el projecte—potser no tan romàntic com a primera vista podria semblar—d'escoles i serveis agrícoles comarcals, digne de no ésser sabut ni recordat, però mereixedor, això sí, d'un d'aquests premis de tema lliure que hi ha en tots els Jocs Florals de nostra terra i que no saben a què ni a qui atorgar.

(D'Occident, de Lleida.)

El Butlletí de la Federació Sindical Agrària, de Girona, publica un extens article glosant el pla de Rossell i Vilar, el qual article termina amb el següent comentari:

«Ens encanta, llegidor, el pla Rossell que acabem d'exposar. A Catalunya, mercès a l'actual divisió de la propietat; no tenim, a l'hora present, al nostre entendre, altre problema agrari urgent que elevar l'exponent de producció amb la qual cosa es conseguiria una major riquesa pels que de la terra viuen i per tothom l'abaratiment de la vida i això sols pot aconseguir-se amb la difusió dels coneixements tècnics, amb la vulgarització dels mètodes científics aplicats a producció; amb la màxima cohesió entre tots els productors per a obtenir els mitjans necessaris per a conseguir-la i per a vendre o transformar els productes de la terra i tot això no

pot assolir-se sinó amb Escoles, amb Serveis tècnics, que visquin en contacte amb l'agricultor i amb gran profusió d'associacions agrícoles que satisfacin totes les seves necessitats.

»Tot això, és clar, en mig del major respecte a les institucions civils que ens han resolt el primer problema inquietant en altres llocs: el de la divisió de la propietat, en mig de la major harmonia entre les persones que han de conviure i participar dels beneficis de la producció.

»Per això som partidaris, encara, de què als esforços de la tècnica s'hi ajuntin els dels Sindicats Agrícoles, però Sindicats Agrícoles mixtes on s'ajuntin amos, masovers, parcers i ar-

rendataris, disposats a resoldre, en la major harmonia, les diferències que puguin tenir, diferències que, mai seran, com en altres terres, substancials i irreductibles.

»I en aquest fi trobem encertadíssim que l'Estatut de Catalunya es reservi per nosaltres «l'ordenació dels serveis forestals i dels agrònoms i pecuaris, sindicats i cooperatives agrícoles i acció social agrària».

»Per això creiem necessari que els Serveis d'Acció Social, de Crèdit, de Segurs, entre altres, que proposa el senyor Rossell, puguin portar-se ben aviat a la pràctica.

J. Rosich.»

Malalties del bestiar llaner

Gastro enteritis parasitària

Difusió de la malaltia

ENTRE les malalties parasitàries que produeixen gran dany al bestiar llaner, particularment en països més o menys calorosos com el nostre, s'hi compta la *gastro enteritis parasitària*, coneguda així mateix amb el nom de *estrongilosi gastro intestinal*, o com alguns ramaders l'anomenen també *cagalló*, malaltia produïda per dos cucs que crien en el tub intestinal (païdor i budells), paràsits coneguts amb el nom d'*Estrongil contort* o *espiral* i *Esofamogasta de Columbia*.

La malaltia es pateix freqüentment a tots els països de la ribera mediterrània, al Sudafricà i a Nordamèrica.

La vida dels paràsits

Per a interpretar bé els símptomes de les malalties cal conèixer les característiques i la modalitat de vida dels paràsits, és a dir, els dos cucs als quals es deu la malaltia.

La més gran contribució a la biologia d'aquests dos cucs és deguda al doctor Veglia, el qual inicià les investigacions en el Laboratori veterinari de la Unió Sudafricana sota la direcció de Sir Arnold Theiler, el savi més competent en patologia veterinària tropical.

El cercle evolutiu de l'*estrongil contort* com-

prèn tres períodes: període embrionari, període terrari i període adult o de reproducció. El període embrionari s'inicia en els òrgans materns i termina fora de l'animal invadit (ovella) que hostatja els reproductors. El període larvari es desenvolupa completament en l'ovella invadida.

Si es segueix el cicle evolutiu, a partir de la forma adulta, aquest es realitza de la manera següent: la forma adulta, mascle i femella, es troben en el quart estómac dels animals llaners infestats; després de realitzar-se la fecundació, la femella posa milers d'ous, els quals són expulsats amb la femta. Els ous, essent a l'exterior i trobant condicions favorables al seu desenvolupament, o sigui de temperatura i d'humitat, produeixen en pocs dies les formes larvàries. Els ous, el mateix que les larves, són molt sensibles a les condicions exteriors de baixa temperatura i d'ambient sec, però quan la larva ha crescut una mica devé molt resistent al fred i al temps sec. Les experiències de Voglia han constatat que hi han hagut larves que s'han mantingut prop de cinc mesos en aigua i després sis mesos en baixa temperatura, i encara vuit mesos més en el terreny o en la femta.

Així s'ha comprovat que les larves emigren en l'herba en presència de condicions favorables d'humitat, llum i temperatura; que tenen una tendència a emigrar vers les parts inferiors de l'herba i al sòl, si les condicions són adverses,

però que així que canvien les condicions es traslladen damunt de l'herba, i finalment, que la successió de la nit al dia produeix, amb les condicions favorables de temperatura i humitat, una emigració ascendent nocturna i una emigració descendent diürna damunt l'herba o altre cos erecte.

La infestació del bestiar llaner s'opera immediatament després que els animals han ingerit larves madures que es troben damunt l'herba de pastura. No és, però, aquesta la única manera de produir-se la infestació, sinó també ingerint aigua embassada que contingui el paràsit. La durada màxima de la larva en l'herba de pastura no s'ha pogut determinar. Ramson ha trobat que la pastura infestada conserva encara els paràsits amb facilitat d'infestar al cap de vuit mesos, inclús en període hivernal; Powers constata un cas d'infestació en una pastura que havia estat deu mesos sense animals. El cert és, que les ovelles o els xais que pasturen en terrenys infestats contrauen la malaltia amb gran facilitat, i això es comprèn perfectament, si es té en compte l'observació de Veglia, que una ovella greument infestada pot eliminar amb la femta, en vint-i-quatre hores, tres milions d'ous dels cucs o paràsits.

L'estròngil penetrant en el tub digestiu en forma de larva, va a localitzar-se en el quart estómac o païdor, on comença la seva vida paràsita, que comprèn des del període larvari fins el període de cuc adult. El pas de la forma larvària a la forma adulta, esdevé en un període de temps entre dotze dies i un mes. L'estròngil contort adult té una llargada de 15 a 18 mil·límetres en el mascle i 25-29 en la femella, i el gruix d'un fil de cosir. El seu aspecte és el d'un cuc filiforme, en punta en ambdues extremitats, d'un color rosat. Les femelles, són una mica més llargues, solen presentar estries roses i blanques. Es poden recollir en gran quantitat en el païdor, adherits a la mucosa d'aquest òrgan, en el qual xuclen la sang.

L'altra espècie de cuc paràsit, que associada a la precedent o sola, pot causar la malaltia és l'*Esofagostoma de Columbia*, la biologia del qual és anàloga a la del estròngil contort o, espiral. Presenta així mateix tres períodes: embrionari, larvari i adult. La forma embrionària comença en els òrgans materns i es completa a l'exterior amb l'expulsió dels ous de la bèstia llanera i per mitjà dels excrements d'aquesta. Dels ous en neix la larva, la qual posant-se damunt de l'herba, passa al tub digestiu de les bèsties llaneres que pasturen els prats infestats. Les larves es localitzen en l'intestí, especialment en el budell gros, invadint les parets i for-

mant nòduls característics. Les formes adultes de l'*Esofagostoma* es presenten en petits cucs cilíndrics de 12 a 25 mil·límetres de llarg i de color blanc.

Els símptomes

La malaltia es manifesta de preferència en l'estació que fa més calor humida i en els pasturatges baixos, humids i pantanosos. O, bé, quan el bestiar llaner consum redall provinent de prats que es trobin en les sosdites condicions. Per regla general, la malaltia sol aparèixer a la primavera o principi d'estiu.

Els anyells són els animals més atacats. Els adults també poden ésser infestats, però posseeixen una resistència més forta que els animals joves. És per això, que la mortalitat en ovelles i moltons és sempre molt petita comparada amb la dels anyells. Els primers símptomes de la malaltia no apareixen fins després de les quatre o sis setmanes que els òvids pasturen en herbatges infestats.

La malaltia es caracteritza per una anèmia progressiva aguda, subaguda o crònica. Els animals atacats comencen per aparèixer tristos i indolents. Tot i conservant l'apetit, els malalts van perdent pes cada dia fins a devenir caquètics. La set és molt intensa, així que comença la diarrea. La llana esdevé seca i trencadissa i s'arrenca amb facilitat. Les mucoses, i especialment la conjuntiva, devenen sempre més pàl·lides, símptoma evident de l'anèmia. En el últim estat de la malaltia apareix un edema característic, anomenat bossa o botella, entre les dues barres i a vegades en la regió umbilical. Finalment, l'animal està tan flac, que ni té força per a alçar-se i entra aviat en un estat comatós, preludi de la mort.

Aquests símptomes són prou, a vegades, per a diagnosticar la malaltia, però es podria confondre amb la *distomatoxi* o *gamadura*, perquè en aquesta hi ha també com símptoma dominant la caquèxia i la formació de la botella o bossa. El diagnòstic es fa amb tota seguretat quan es pot realitzar l'autòpsia d'algun animal mort d'aquesta infestació, o bé, que en els excrements recollits s'hi descobreixi el paràsit. En el primer cas, examinant el païdor o quart estómac s'hi trobarà una gran quantitat de paràsits, estròngils associats amb altres vermes. L'esofagostoma es trobarà en el colon i el cec, plens de nòduls. Però, sempre i especialment en les invasions d'estròngils, l'autòpsia s'ha de fer immediatament després de la mort, o sinó els paràsits emigren o moren.

Tractament preventiu

Poden emprar-se diversos mètodes per a atenuar la difusió de la malaltia. Ransom, després d'haver demostrat que els anyells tinguts amb la seva mare en el corral fins al deslletament havien contret la malaltia, implantà el mètode de tenir les mares i les cries separades en *boxes*, excepte en els moments de la lactació, durant els quals mare i fill es posaven en un local rigorosament desinfectat. Curtice va adoptar el sistema de portar les ovelles 10, 14 o 21 dies en pastures sanes, però constatà que aquesta mena de «rotació» no era suficient per a prevenir completament la infestació. Mossu recomanà la següent profilàxia:

1.er, assecament de les parts humides del prat;

2.^{on}, tractament del prat amb adobs químics, preferentment el sulfat de ferro de 100 a 500 quilos per hectàrea;

3.er, desinfecció dels fems, per tal de destruir els ous i embrions que hi són a milions, mitjançant la calç, sulfat de ferro, o àcids.

4.^{art}, no conduir mai els anyells en la mateixa pastura dels adults, tenint present que els adults no han de precedir mai als joves en les pastures;

5.e, no distribuir en els corrals farratges verds de segon dall de prats, en els quals hi han pasturat òvids adults.

Tractament curatiu

Les maneres proposades per a guarir la malaltia són nombroses. Mossu empra el mètode següent: els animals malalts es separen dels bons i es sotmeten a un tractament vermífug a base de pólvors de nou d'arec i àcid arseniós, a la dosi següent, per 10 caps:

Pólvors de nou d'arec 50 gr.
Àcid arseniós 1-2 »

Aquest medicament s'administra cada dia per un període de divuit dies, barrejat amb segó. Es recomana que els pólvors de nou d'arec siguin fets de fresc i que el mateix temps els animals rebuin una alimentació substanciosa.

Perroncito aconsella utilitzar una solució d'àcid fènic al 0'5 per 100, i Stiles l'ús de la solució de creosota al 0'5 per 100.

Es preconitzen també altres vermífugs, l'efecte dels quals és menys segur, com són escència de trementina, mescla d'essència de trementina, benzina i picrat de potassa a la dosi de 0'5-1'5 grams diaris; l'extracte etèr de folguera mascle, a la dosi de 5-6 grams al dia i per quatre o cinc dies amb barreja oliosa; finalment, l'oli de timol a la dosi de 4-5 grams diaris.

Però el tractament que, des del punt de vista terapèutic i econòmic ha donat més bon resultat és el de sulfat de coure en solució al 1-1'5 per 100, posat en pràctica per Huteseon des de 1892. Aquesta solució s'administra a la dosi següent: 40-50 grams pels anyells, 80-100 grams pels primals i 120-150 pels adults.

A l'objecte d'introduir directament a l'estómac la solució indicada, és convenient utilitzar la sonda esofàgica.

L'Estació experimental d'Ohio, EE. UU., recomana procedir de la següent manera, tenint compte de les experiències realitzades:

1.ª Els xais o anyells que segueixin a la seva mare a la pastura infestada de paràsits contreen fàcilment i en forma greu la malaltia.

2.ª La infestació de l'estròngil es reduí notablement quan els anyells foren tinguts durant l'alletament, separats de la mare, excepte pel temps necessari de mamar. La infestació de l'esofagostoma fou completament evitada.

3.ª Els anyells mantinguts separats de la seva mare durant l'alletament, com en el cas precedent, i portats després en pastures sanes, canviant-les cada deu dies donaren resultats anàlegs als precedents.

4.ª Els xais que vivien plegats amb llurs mares al corral, les quals estaven infestades i després portats a pastures sanes, canviant-les cada deu dies i subjectades a un tractament amb solució de sulfat de coure al 1'5 per 100, resultaren completament exempts de paràsit.

5.ª Els anyells sotmesos a dos tractaments amb solució al 1'5 per 100 de sulfat de coure, mantinguts d'una manera permanent en pastures infestades i sempre amb llurs mares, presentaren a l'autòpsia menor número de paràsits en

YOGHOURAT CONDAL

Li assegurarà l'èxit en la cria del ramat boví.

SOL·LICITI DETALLS I ANALISIS A

Passeig de Maragall, num. 16

- Telèfon num. 79254

- BARCELONA

l'estómac i budells, però no romangueren exempts de la infestació.

6.ª L'administració de sulfat de coure a intervals mensuals a anyells que havien conviscut amb llurs mares infestades en pastures comuns fins el deslletament, no presentaren estròngils en l'estómac, però sí esofagostomosi en l'intestí.

7.ª L'administració de sulfat de coure a intervals mensuals, després del deslletament, a anyells que vivien amb llurs mares infestades en pastures permanents no preservà completament els anyells de la infestació, però el resultat general fou satisfactori.

8.ª La solució al 1'5 per 100 de sulfat de coure es demostrà més eficaç que la solució de 0'4 per 100 de nicotina.

Conclusions

L'estrogilosi gastro-intestinal, és una malaltia que produeix greus danys a la ramaderia ovina. Per a combatre-la eficaçment és necessari adoptar contemporàniament mesures profilàctiques i tractaments curatius.

Des del punt de vista pràctic, les mesures profilàctiques i curatives que s'han d'adoptar, són les següents:

1.ª Separar el més aviat possible els anyells adults quan tot o part es troben infestats.

2.ª Destinar als anyells pastures sanes i eventualment parats artificials de recent formació, evitant que els anyells pasturin en llocs on hagin passat primer els animals adults.

3.ª Sotmetre mensualment els anyells deslletats al tractament de sulfat de coure a la solució de 1'5 per 100 per via bucal i en dosis variables de 30 a 60 grams, segons el pes.

4.ª Sotmetre els subjectes que presenten símptomes de la malaltia a un règim vermífug, de 5 grams de nou d'arec i 1 a 2 grams d'àcid arseniós per cap i per dia, barrejat amb segó.

5.ª Evitar les pastures humides, molles de la pluja o de la rosada, conduint tan sols a les pastures infestades animals adults, i encara en dies secs i assolellats.

6.ª Curar la bona alimentació de les ovelles per tal de dotar-les de major resistència.

R. MALÈS

Criticant unes declaracions

En el diari *L'Opinió* hi han aparegut els següents articles.

Un Conseller que no sap de què va

Entre els agricultors han causat estupefacció les declaracions que ha fet a Madrid el Conseller d'Agricultura de la Generalitat, senyor Vidal. Ha dit, que un dels motius del seu viatge a Madrid, era el d'aconseguir el títol oficial per als alumnes de l'Escola d'Agricultura de Barcelona.

Si no coneguéssim el senyor Vidal, hauríem pensat que les declaracions eren una fantasia periodística. Aquestes declaracions demostren dues coses. Primera, que el senyor Vidal ignora que l'Estatut conté tota l'ensenyança autònoma: és a dir, oficial. Segona, que els alumnes de l'Escola d'Agricultura de Barcelona, el que reclamen no és pas un títol, sinó una bona ensenyança.

L'actitud del Conseller d'Agricultura sembla inspirada, pel que afecta l'ensenyança, en el cri-

teri del seu antecessor, el conseller de la Diputació, senyor Jansana. Aquest també volia, pel damunt de tot, que els alumnes tinguessin un títol oficial, important-li poc l'ensenyança, com ho prova el fet de nomenar professors individus que tothom ignorava que s'haguessin ocupat mai de les matèries que havien d'ensenyar.

De com ha anat l'ensenyança a l'Escola del senyor Jansana, els mateixos alumnes podrien informar. L'ensenyança ha estat tan modèlica, que tenim entès, que els alumnes, a l'obertura del curs pròxim, es negaran entrar si no hi ha una reforma radical en el ple d'ensenyaments i en el professorat.

La política pot i deu posar en certs casos, l'omes al davant d'un ministeri, sense que sàpi-guen en particular un borrall de la qüestió, com és el cas del senyor Vidal en Agricultura. Però, el que no és permès a un Conseller, és posar en ridícul el Consell del qual forma part. ¿Què haurà pensat la gent en enterar-se de què un Conseller, amb el bombo d'unes declaracions, pidola

al Govern central un simple branquilló de l'arbre que l'Estatut declara que li pertany enter, amb la soca i les arrels, les branques i el fullatge?

Creiem que ja n'hi ha prou d'aquest Conseller d'Agricultura. Prou a Catalunya, anant a fer concursos de bestiar amb la gent de la Dictadura; prou estant a Madrid, on acaba de donar mostres que no sap el què diu l'Estatut. L'Agricultura catalana és una cosa prou seriosa perquè els seus interessos puguin ésser confiats a un Conseller, que no sap de què va.

Diuenge passat, l'Assemblea de la Unió de Sindicats de Catalunya féu una demostració al Palau de Projeccions del valer i de la força dels agricultors. Més de cinc mil pagesos, de tots els indrets de Catalunya, aplaudiren el President Macià i el Conseller Serra i Moret. Era un marge de confiança que donaven a la gestió del Govern de Catalunya.

Però, no s'oblidi tampoc, que l'Assemblea aplaudí a l'ensens les paraules d'un orador que demanava que la Generalitat estructurés de pressa l'Agricultura i la Ramaderia catalana.

Cal dissoldre ràpidament l'enfarfec que amb el nom de Centre d'Ensenyances i Pràctiques Agrícoles ens regalà la incapacitat del senyor Jansana. Cal també, que prescindint de l'actual Conseller d'Agricultura, s'estructuri d'una vegada la primera de les nostres riqueses.

M. ROSSELL I VILAR

Rèplica a M. Rossell i Vilar

El President de la Federació d'Alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura, ens transmet la següent rèplica:

«Fent ressò a l'article publicat en el vostre diari amb data 20 d'aquest mes, signat per M. Rossell i Vilar, ens veiem precisats a rectificar alguns punts d'aquest, que no estan d'acord amb el concepte i pla que té formada la nostra Federació per quan se'ns alludeix amb

declaracions de les quals en desconexem la seva procedència.

«Estem perfectament d'acord en què desitgem un millorament de l'ensenyança i una selecció del professorat que sigui competent en saviesa que reuneixi condicions pedagògiques provades, però discrepen en el concepte que no necessitem títol oficial, puix que ja nosaltres hem fet gestions per aconseguir-ho, i el creiem indispensable per a justificar quan ens convingui els nostres coneixements de la mateixa manera que al senyor Rossell i Vilar li deu haver estat exigut, el seu títol de veterinari per a ocupar els càrrecs que té i ha tingut, relacionats amb els seus coneixements de Menescalía.

«Per fi sentim que es torni novament a prendre la nostra Escola com l'ase dels cops de tots els canvis polítics com fins ara ha estat, i preguem a les autoritats competents que no deixin abandonada una qüestió de tant interès com és l'ensenyament professional agrícola català.»

Títol, uniforme i sabre

L'article que vaig publicar en aquestes pàgines fa pocs dies, ha estat replicat pel president de la Federació d'Alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona.

Què vol aquest president? Vol que els títols que expendeixi l'Escola siguin oficials, oficials de Madrid, no oficials de Catalunya. Vol, que el Govern de Madrid, ara, en la presentació imminent de l'Estatut reconegui oficialment els títols de l'Escola de Barcelona.

Sembla estrany que en un dels moments decisius per a la nostra pàtria, hi hagi qui mostri públicament desconfiança amb Catalunya. ¿Què vol dir, si no, sollicitar, ara, a Madrid, que es reconeguin oficialment els títols de l'Escola?

No és això? Doncs, pitjor. Aleshores, la rèplica significa que el president alludit fa gala de la ignorància del contingut de l'Estatut. L'Estatut, diu que l'ensenyança és privativa del Go-

**Producte Tònic
Preventiu-Curatiu
de las vaques de llet, dels
porcs, aviram i conills**

REGENERADOR DE LA SANG EN LES
CAVALLERIES, I BESTIAR RAQUÍTIC

Dipòsits a Barcelona: AN.^a VICENS FERRER - ESTABLIMENTS DALMAU OLIVERES I AN.^a VIDAL RIBAS (Passeig Born)

Salmítes

MARCA REGISTRADA

Fàbrica: Sant Pere, 33
BADALONA

**Combat ràpidament la
PESTE PORCINA
i les malures dels garrins, ve-
dells, xais, gallines i conills**

(PER A CADA RAMA LA SEVA
QUALITAT CORRESPONENT)

vern de Catalunya, i, si aquest Govern té a la seva mà l'ensenyança, evidentment els títols seran oficials.

Llavors, si no és ni això ni allò, la rèplica en qüestió, és un vot a favor de Gaziol i un vot en contra l'Estatut. Perquè insistir en aquest precís moment, en la necessitat de què Madrid reconegui el títol oficial, quan només falten un parell de mesos per a l'aprovació de l'Estatut, significa que no es té confiança en el règim autonòmic de Catalunya, i que en tot cas, els títols que lliurin les seves Escoles, seran papers mullats.

Els títols acadèmics que lliuri Catalunya seran vàlids a tot Espanya, com ho són els de Zurric per a Ginebra, els de Munic per a Berlín.

Hi cap encara una altra suposició. Que el president citat pensí en «ancien règime», és a dir,

que a més de títol oficial vulgui uniforme i sabre. En aquest cas, s'ha equivocat de mig a mig.

L'esperit de Catalunya autònoma és molt positiu per a donar importància als títols pel damunt de la competència personal. Ni la Mancomunitat, per a ésser professor de l'Escola Superior d'Agricultura, exigí a cap aspirant títols acadèmics particulars o oficials, ni la Junta de Ciències Naturals en la convocatòria per a la plaça de Director del Jardí Zoològic, imposà als concursants la presentació de cap mena de títol. Tant l'una com l'altra entitat no desitjaven dels pretendents altra cosa que la demostració de coneixements suficients per a estar a l'altura dels càrrecs a regir. Però res de títols, ni uniformes, ni sabres.

M. ROSSELL I VILAR

L'indiot

L'indiot és originari d'Amèrica i descendeix segurament del paó salvatge de Mèxic.

L'explotació d'aquests animals sol ésser avançada quan les malalties no causen forta mortalitat.

Anem a veure com es realitza la cria i engrèixament d'aquesta aviram.

Quan neixen els petits, la primera cura que s'ha d'observar és guardar-los del fred. Així, si la incubació ha estat una mica prematura, caldrà tenir els pollets en locals secs i calents, amb boll damunt del paviment. L'habitació pot ésser oberta a les hores del sol, per tal que els pollets fassin una mica d'exercici i rebin la influència benèfica dels raigs solars, que tan bons efectes produeixen en la nutrició.

Els pollets d'indiot són tan sensibles al fred que algunes vegades quan en pateixen queden com estabornits. Aleshores, si es posen en un local calent o sota l'ala de la lloca, ben prompte es revifen i ni semblen els mateixos.

Al cap d'una setmana, la lloca i els pollets se'ls pot deixar la porta oberta i durant tot el dia disfrutar de llibertat. A la caiguda de la tarda se'ls fa entrar en un galliner net, sec i calent.

Els pollets comencen a menjar normalment i per si mateixos al cap de deu o dotze dies. Aquests pollets són molt estúpids, fins a tal punt, que alguns amb el menjar davant arriben a morir-se de gana. A aquests se'ls ha d'introduir, per força, el menjar a la boca. És molt

útil, per no haver d'arribar a aquests extrems, que es barregi en la llocada dels indiots alguns pollets de gallina perquè aquests amb llur exemple els ensenyin de picotejar.

Els primers aliments que s'han de donar als pollets són el pa remullat amb aigua o llet barrejat amb una picada de ceba i ou dur. També se'ls donarà una mica d'escaiola o mill en gra. L'ou es pot suprimir immediatament que els pollets mengen normalment, o sigui vers els quinze o vint dies. Aleshores els aliments poden ésser gradualment substituïts per segó mullat barrejat amb algunes cebes trinxades i ortigues. El nombre d'àpats ha d'estar en consonància amb el que mengin els pollets quan estan en llibertat. La plenitud del guiè, revisat cada dues hores, durant les primeres dues setmanes de llibertat, indicarà els àpats que s'han de donar. L'últim serà sempre el de granes que poden ésser fajol, ordi, morenc esmicolat, civada o blat.

No descurar mai de tancar els pollets a la nit, perquè com s'ha dit, són molt sensibles a la humitat i si els sorprenguéssim una nit de pluja podrien trobar-se l'endemà morts. Més enllà de les vuit setmanes els pollets es poden deixar nit i dia fora.

Els pollets entre les sis i vuit setmanes sofreixen una crisi que els transtorna molt. És la naixença del vermell o roig, o sigui l'aparició de les caràncules, la del cap i la del nas. Quan els pollets treuen aquests apèndix, la més lleugera

indisposició del ventrell o de l'aparell de la respiració els causa la mort. Durant aquesta crisi convé que l'alimentació sigui nutritiva i excitant. Si es disposa de cuques, caragols i ous de formiga se'ls hi dona en preferència a tots els altres aliments d'origen animal. Si no es tenen els dits aliments, aleshores se'ls donarà carn picada o bé arengades posades en remull dotze hores abans. Uns cinc grams d'una d'aquestes substàncies són suficients per a mantenir l'apetit despert, cosa indispensable per a fer més alleugridora la crisi.

Un cop passada aquesta crisi i que els apèndixs vermellosos del cap i del nas han eixit, es pot dir que els pollets estan salvats. En endavant el seu apetit és insaciable i per tant convé cercar una ració que permeti un desenrotll ràpid dels pollets i que el mateix temps sigui econòmica.

Veus ací algunes racions:

Segó	...	...	...	2 parts.
Cilindre d'arròs	...	...	...	3 "
Turtó de llinosa	...	...	...	1 "
Farina de carn	...	...	...	1/2 "

Turtó de coco	...	...	...	2 parts.
Farina de faves	...	...	...	1 "
Farina de civada	...	...	...	1 "
Farina de garrofa	...	...	...	2 "
Farina de carn	...	...	...	1/2 "

Segones	...	...	...	1 parts.
Turtó de cacauet	...	...	...	1 "
Farina d'ordi	...	...	...	2 "

No es pot pas assenyalar quantitats a donar a cada animal. El millor sistema és donar-los-hi en quantitat suficient, sense que en facin malbé.

Per als indiots que no van al camp o que viuen en llibertat en paratges on no hi ha verd, caldrà donar-los-hi almenys 10 grams de verdura per cap.

Si el lloc on pasturen no és abundós en menjar, caldrà també cada dia donar uns 30 grams per cap de granes. Si els animals són encara petits i és el blat de moro la grana escollida s'haurà de donar-los-hi esmicolada.

Unes tres setmanes abans de posar els indiots a la venda, les barreges s'han de modificar, treient-ne tots aquells aliments que siguin massa acuosos i els que poden donar mal gust a la carn. És a dir, la barreja ha de quedar reduïda a farines de cereals i a granes, suprimint així mateix la meitat de la verdura.

Veus ací un parell d'exemples de barreges:

Farina de morenc	...	...	...	1 part.
Farina de fajol	...	...	...	1 "
Farina d'ordi	...	...	...	1 "

Farina de manioc	...	...	...	1 part.
Farina de civada	...	...	...	1 "
Segones	...	...	...	1 "

Caldrà no oblidar que un dels millors excitants de l'apetit és el de posar poc menjar a la disposició dels animals. Però com que per altre part convé que mengin força, se'ls donarà cinc àpats diaris, fent per manera que els animals tinguin la sensació de que se'ls dona poc menjar. L'últim àpat ha d'ésser de granes soles.

• L. GALLINAT

El cens social agrari

Per tal d'orientar degudament els agricultors, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, insistint en ço que manifestava en la seva circular de 27 de juliol adreçada a totes les societats agrícoles, fa públic que, classificats els socis de cada una d'elles en patrons i obrers als efectes de la relació del seu treball amb la terra, s'entenen per patrons: els propietaris de la terra, arrendataris (en metàl·lic o a parts de fruits, parcers, masovers, mitgers, rabassaires) i els industrials agricultors que transformen les primeres matèries.

En principi, tots aquests elements són patrons, excepció feta del cas en què tot i tenir l'esmentat caràcter de propietaris, arrendataris o d'industrials agricultors, es

cultivin la terra ells mateixos, no tenint cap jornalier a sou.

S'entenen per obrers del camp aquells que treballen a sou, un mínim de cent jornals l'any.

El dia 17 del present acaba el termini perquè les Associacions agrícoles trametin al «Cens electoral Social» del Ministeri del Treball una certificació del secretari en la qual es faci constar que la respectiva entitat agrícola consta de: el de propietaris, el d'arrendataris, el d'industrials agrícoles i el de jornaliers.

Aquesta certificació ha d'anar acompanyada d'una instància demanant la inclusió al Cens electoral Social de l'entitat sol·licitant.

Les entitats que no complissin aquest requisit no tindran dret a votar cap representant en els Jurats mixtes que poguessin constituir-se.

**LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO**

NOTICIARI

ELS INCENDIS DE BOSCOS

El «Boletín Oficial de la Provincia de Tarragona» publica la circular següent:

«Amb lamentable exactitud, tots els anys, en aquesta època, ocorren freqüents incendis als boscos d'aquesta província, produint-se amb això veritable alarma i pèrdues irreparables.

»Negligències, falta de vigilància i, tal vegada, venjances personals, solen ésser l'origen de pèrdues tan lamentables.

»Un bosc no s'improvisa. Un bosc, que és riquesa, és salut, és bellesa i és art, arriba al seu apogeu amb el temps. Element poderós, indispensable, de la vida ciutadana, és obra de veritable patriotisme recabar l'actuació de tothom per aconseguir el seu respecte i conservació.

»L'arbreda atrau les pluges, sosté les humitats, és refugi del camperol, del turista, del caminant, recer dels ocells, tan necessaris per al progrés de l'agricultura.

»Fa pocs dies, a una muntanya d'Espluga de Francolí, un incendi arrasà una important arbreda; altres incendis s'han produït en aquesta província, ocasionant pèrdues de consideració, i acabem de llegir que a Tossa s'han cremat vuit-centes sureres.

»Als alcaldes i altres autoritats i agents que depenen de la meua Autoritat, els encarrego el màxim zel i vigilància, per tal d'evitar els incendis a les arbredes que, mentre per una banda ocasionen grans pèrdues materials, per una altra fan desaparèixer una de les més belles i interessants manifestacions de la nostra terra.

»Justament reconeguda la cultura dels habitants d'aquesta província, a ells també em dirigeixo, confiant que seran els primers interessats en l'eficax compliment d'aquesta disposició, extremant la vigilància i cura en evitar que es produeixin, per imprudències o negligències, aquests fets tan lamentables pels mals que ocasionen a la nostra terra.

»Tarragona, 14 de juliol de 1931. — El Governador civil, R. Noguer i Comet.»

ELS LLETRES DE CANVI I ELS SINDICATS AGRÍCOLES

L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre ha de fer públic, perquè arribi a coneixement dels Sindicats Agrícoles, que a la «Gaceta» de Madrid del dia 15 del present hi ha aparegut una ordre del dia 10 en la qual es disposa que les lletres de canvi i altres documents de gir, tant els que es lliurin pels Sindicats Agrícoles i els Pòsits, com els que siguin acceptats per aquests, no estan exempts del timbre, com venia practicant-se fins ara, sinó que han d'atendre's a l'escala especificada en l'article 138 de la Llei del Timbre.

L'Institut ha enviat un escrit al ministre d'Hisenda fent veure els inconvenients que per als Sindicats, que tant convé fomentar, té l'ordre de ferència, especialment per les lletres en circulació.

ELS JURATS MIXTES DE LA PROPIETAT RÚSTICA

S'ha celebrat a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre una Assemblea de presidents de Sindicats, Cambres i altres associacions agrícoles, a l'objecte de tractar de la constitució dels Jurats mixtes circumstancials de la Propietat rústica, que han d'actuar en totes les capitals de província.

Hi varen assistir representants d'associacions de totes les comarques de Catalunya, veient-se, per tant, entre els concurrents propietaris i arrendataris.

El president, senyor Jaume de Riba, va explicar l'abast de l'ordre publicada a la «Gaceta» del dia 22 d'aquest mes, que preceptua l'elecció dels expressats Jurats, donant-los-hi els importants atribucions assenyalades en el decret publicat el dia 8 de maig.

El senyor de Riba relatà la seva actuació en la finida Comissió interina de corporacions agràries que en part va a recollir-se en l'esmentada ordre.

Afegí que l'Institut està disposat a donar instruccions a totes les entitats agrícoles per a facilitar-los la constitució dels Jurats mixtes.

Després de fer ús de la paraula diversos concurrents, es va procedir a la confecció de candidatures de propietaris i arrendataris que han d'ésser votades per les associacions agrícoles abans del dia primer d'agost, sense perjudici de demanar al ministeri del Treball una pròrroga del breu termini concedit per a les eleccions.

UNIÓ DE VINYATERS DE CATALUNYA

La Confederació Agrícola «Unió de Vinyaters de Catalunya» celebrà reunió sota la presidència del senyor Faustí Simó Amorós, qui després de saludar els nous consellers, elegits en l'assemblea celebrada darrerament al Palau de Projeccions del Parc de Montjuïc, els pregà que prestin tot llur valuós suport i cooperació en profit de la Viticultura nacional.

En virtut dels dits nomenaments es procedeix a la designació de càrrecs, i quedà constituït el Consell de la següent manera: President, Faustí Simó Amorós; vice-president primer, Josep M. de Fortuny; vice-president segon, Manuel Miró Esplugues; secretari, Andreu Cabrer i Bru; vice-secretari, Sebastià Garcia Fària; comptador, Josep Ricard; vocals: Narcís Mauri, Francesc Santacana, Lluís Ballester, Rafael Fuster, Josep M. Valls i Josep M. Vives. El senyor Miró Esplugues proposà la reelecció dels senyors consellers que han vingut exercint fins ara els càrrecs de representants de la Unió a la Confederació Nacional de Vinyaters d'Espanya. Així s'aprova.

A proposta del senyor president es ratifiquen els càrrecs dels senyors Francesc Santacana i Rafael Fuster com a representants de la Unió al Consell general de la Unió de Sindicats Agrícoles de Catalunya.

Així mateix s'acorda, a proposta del senyor Miró Esplugues, intensificar una forta campanya en contra les disposicions del ministre de Finances, en virtut de les

disposicions darrerament emeses, les quals impossibiliten la vida econòmica dels Sindicats; així com demanar al Govern que sigui restablert el franqueig de Correus que gaudien els Sindicats Agrícoles, suspès per la dictadura.

Finalment és llegida per la presidència la següent carta del senyor batlle de Roses: «Unió de Vinyaters de Catalunya: Honorable president: La tasca realitzada per aquesta entitat en pro de la nostra vitivinicultura, al desempar de tots els Governos anteriors, fa que en aquesta ocasió no passem sense gestionar la vostra valuosa cooperació. Per iniciativa del Consistori de Llers es tracta de reunir una assemblea d'Ajuntaments de la nostra comarca amb l'objecte de sol·licitar del Govern de la República la urgència de declarar llei la declaració de collita i guies de circulació dels vins que junt amb altres podrien evitar la greu crisi que durant molt temps travessa aquesta part important de les nostres collites. Amb aquest motiu es va demanar a aquest Consistori que m'honorés en presidir per si volia acollir sota els seus auspicis aquesta assemblea, que molt bé podria celebrar-se el dia 15 del propinent agost, diada de la festa major, a l'objecte de donar-li tot el relleu possible. Acceptat això amb veritable plaer per nosaltres, ens és molt grat avui, com ja hem dit més amunt, sol·licitar el vostre ajut, creient que no deixareu de comunicar-nos favorablement la vostra adhesió. Visqueu molts anys per honor de Catalunya i la República.»

Per unanimitat s'acordà assistir a la dita assemblea i prestar tot el suport a aquesta fins a veure aconseguits els dits mitjans, els quals ha vingut propugnant des d'un principi la Unió de Vinyaters de Catalunya.

L'EXPORTACIÓ AGRÍCOLA I LA CONVERSIÓ DE LES DIVISES ESTRANGERES

L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre s'ha adreçat al ministre d'Hisenda interessant-li la suspensió del decret publicat a la «Gaceta» del dia 18, reglamentant l'explicació de les obligacions que sobre la conversió de les divises estrangeres imposa als exportadors l'article quart del decret del mateix Departament, de 25 de maig darrer. Se li diu que la dita disposició és absolutament inaplicable, i si s'insistia en fer-la efectiva produiria la cessació automàtica de l'exportació agrícola. L'Institut interessa del ministre que es cerqui una fórmula d'arranjament, que és possible trobar-la, però que no es perjudiqui els productors agrícoles dedicats a l'exportació.

UNIO DE SINDICATS AGRÍCOLES DE CATALUNYA

El Consell Directiu de la U. S. A. s'ha reunit per primera vegada, després de l'assemblea de constitució portada a terme amb tant d'entusiasme com de disciplina, el dia 12 de juliol al Palau de Projeccions.

D'acord amb els Estatuts aprovats, s'ha procedit a la distribució dels càrrecs del Consell que queda constituït així: president, Francesc Santacana; vice-presidents primer i segon, Carles Jordà i Pere Cabot; secretaris primer i segon, Ramon Nubiola i Ramon Piferrer; tresorer, Ramon Vidal; comptador, Jaume Albareda, i vocals: Josep Sabater, Domènec Cusell, Rafael Fuster, Francesc Xaxier de Ros i Josep Camps.

S'ha convingut que, seguidament, es procedeixi a la inscripció oficial de l'entitat, i a tal efecte es demana a totes les entitats adherides a la U. S. A. que col·laborin en la feina proporcionant totes aquelles dades que els siguin demanades, per tal de complir amb tots els requisits exigits.

S'ha resolt, a més, activar l'organització interior de

les Seccions de Producció, recomanant als representants de cada una d'elles, presents al Consell, que reunixin els seus Comitès a la brevetat possible, donant compte al Consell dels acords que prenguin i en particular del que decideixin sobre el fixament de les quotes.

Quant a les Seccions de Fruïtes i Ramaderia, tenint en compte que degut a la rapidesa amb què van constituir-se els Comitès no van entrar-hi sectors importants que hi han d'ésser representats, se'ls concedeix un terme més llarg per organitzar-se definitivament, i a tal fi es prega tots els Sindicats que els interressi ingressar en aquesta Seccions, ho avisin, com més abans millor, per tal que en reconstituir-se els Comitès respectius, hi hagi representants de totes les comarques fruíteres (adhuc fruítes seques) i ramaderes.

També s'ha pres en consideració la conveniència de tenir al dia notícies exactes sobre les fluctuacions dels preus de's adobs i altres productes químics que utilitza l'agricultura, i si arriba el cas necessari, es nomenarà una ponència dintre el Consell, per tal d'estudiar curosament el que faci referència a aquest afer.

S'ha tractat després del perjudicial que resulta als interessos dels Sindicats Agrícoles una disposició d'Hisenda publicada en la «Gaceta» de Madrid del dia 15 de juliol proppassat, que contra els beneficis que concedeix la Llei de Sindicats del 28 de gener de l'any 1906, obliga ara a pagar l'impost del timbre sobre les lletres de canvi, contractes i altres documents de crèdit, que estaven exemptes del dit impost quan eren emesos pels Sindicats Agrícoles. S'ha acordat adreçar una protesta als poders públics i fer les gestions necessàries, a fi d'obtenir l'anul·lació de l'ordre en qüestió, cursant-se el següent telegrama:

«Señor presidente Congreso Diputados. — Madrid. — Unión Sindicatos Agrícolas Cataluña protesta ante representación nacional derogación leyes por decretos y simples órdenes de funcionarios, como la reciente de Hacienda, que anula exenciones Timbre Sindicatos Agrícolas, concedida en Ley votada Cortes. — Presidente, Santacana.»

DE PAGESIA

Sens dubte una de les organitzacions que més canvis hauran de sofrir amb l'estructuració federativa d'Espanya serà això que n'hem donat per dir-ne «Cámaras Oficiales Agrícolas».

Organismes que pesen com una llosa a totes les capitals de «provincia» i on una sèrie de persones, les més de les vegades polítics fracassats, disfresses de polítics i gent insuficient, compareixen setmanalment o mensualment per a celebrar unes reunions amb aparences parlamentàries, emprant fins i tot un tractament que sona de debò i disposats a res fer, entre altres raons perquè la secretaria de les mateixes va vinculada a tot un enginyer agrònom que encara fa més oficial la cerimònia i l'organisme tota vegada que és no res menys que el Cap de la pomposa «Jefatura del Servicio Agronómico».

Les Cambres Agrícoles no responen a res; en elles una duplictat de funcions amb altres organismes inútils, i els seus components, com amaratats de la perfecta inutilitat, no tenen la més lleu iniciativa, no se'ls veu per enlloc, no hi ha pagès que pugui assenyalar amb la satisfacció l'obra portada a terme per la Cambra, que de tan minsa, és de tots ignorada i de ningú sabuda.

Hi hagué un temps que aquests organismes, movent-se a l'impuls de les ficcions que tan engrescada tenien tota la borbonada, tenien un to grotesc pujat de color; eren «Cámaras», els seus presidents tenien tractament

d'illustre, la consideració estatal era d'esdevenir forces vives, i al capdavant ni es reunien, ni podien tan sols contestar les cartes que se'ls enviaven del Ministeri estant perquè no disfrutant de franquícia postal tampoc tenien consignació per a subvenir aquestes elementals i minses despeses. Darrerament la cosa varià, i amb aquell romanço que l'agricultura necessitava de protecció, que els agricultors són gent desatesa, aquell disc que tan repeteixen de la deserció del camp, aquell altre no menys pompós i acadèmic que «*Hay que urbanizar el campo y ruralizar la ciudad*» i tants altres, portaren a la Cambra una mà de pessetes que realitzen per mitjà del fisc, i la cosa els deu haver reprès perquè no es veu enlloc l'actuació de la Cambra, com no es veu per enlloc la del Servei Agronòmic, ni la de Plagues del Camp, organitzacions unes i altres que semblen respondre a unes mateixes necessitats, que vénen a omplir una mateixa missió i que per allò que són tres a fer-la, encara que al fons no sia sinó la mateixa la trama que les lliga, res es fa ni res hi ha a agrair.

Positivament les Cambres hauran de sofrir amb la vida federativa d'Espanya una considerable i important transformació, però així i tot, és tan gran el descontent que hi ha, que no hem volgut esperar més dies a dedicar-los aquestes ratlles amoroses que aniran continuant fins i a tant que per l'Estat això s'acabi, o pels components acabin amb l'actual estat de coses que tan poc favor els fa, individualment i col·lectivament.

D'Occident, de Lleida.

LA RADIO-AGRICOLA ALS ESTATS UNITS

Importància de la qüestió agrícola

Els directors de les emissores de tots els països del món, s'han donat compte de la importància que per als agricultors tenen les emissores d'ensenyança agromònica.

Les emissores agrícoles figuren en els programes, però d'una manera irregular, puix que escassa és a Europa l'emissió diària, a hora fixa, destinada als camperols.

La «National Broadcasting Company» — una de les principals societats de radiofonia dels Estats Units — cregué que els agricultors trobarien gran avantatge en una emissió diària a hora fixa, i els resultats demostren que no s'havia equivocat.

L'hora agrícola nacional

La «N. B. C.» ha organitzat dos serveis separats pels agricultors. El primer s'ocupa de «L'hora nacional de la població rural», que retransmeten tots els dies 37 estacions. Els dissabtes s'hi afegeixen 8 estacions més.

Al començament el programa durava tres quarts d'hora, però l'any passat s'allargà fins a una hora completa.

Davant el micròfon es tracten tots els temes que tenen alguna importància per als agricultors. El Ministeri d'Agricultura dona les seves estadístiques; les Associacions d'agricultors, les Universitats i escoles agrícoles, donen llur col·laboració efectiva.

Durant l'hora agrícola, les conferències alternen amb la música executada per una orquestra a l'estudi de Xicago. Algunes vegades els agricultors senten les bandes de música de la Marina i de l'exèrcit dels Estats Units.

Emissores especials per al Far West

La «N. B. C.» té organitzat un altre servei pels agricultors dels Estats occidentals. Aquestes emissions

es realitzen de 12'15 a 13 hores els dilluns, dimarts, dimecres, dijous i divendres per vuit estacions situades als Estats Units de Califòrnia, Washington, Oregon, Utah, i Arizona i els seus programes es fan d'acord amb els dissenys dels programes de l'Extrem Orient. En l'«hora agrícola» han desfilat pel micròfon personalitats molt conegudes i fins el president de la República adreça una vegada la paraula a la població rural.

També es donen emissions amb assumptes d'actualitat. L'any passat es radiaren les sessions de diversos Congresos agrícoles.

Concurs de la Premsa

L'èxit de les emissions agrícoles es deu en gran part a l'ajut de la Premsa que sempre estigué disposada a discutir amb antelació determinades emissions per atraure l'atenció sobre d'elles. L'agència de la «N. B. C.», publica un butlletí setmanal especial per a les emissions agrícoles, que es titula «Farm Radio» (Ràdio Agrícola), que es tramet als periòdics perquè puguin reproduir-ne tot el que ereguin més interessant.

Les despeses del servei ràdio-agrícola no són reduïdes. Segons el balanç darrer de la «N. B. C.», ascendeixen a un milió de dòlars. Però existeix la convicció que el diner està ben esmerçat pel gran interès que desperten les emissions. La «N. B. C.» rebé durant l'any passat 50.000 cartes sobre aquests afers.

Projectes per a l'esdevenidor

Malgrat de tot el que s'ha aconseguit, es tracta de perfeccionar més la Ràdio Agrícola. De moment més que un augment del temps d'emissió, es va a millorar els programes.

En primer lloc es desitja augmentar les emissions dels assumptes d'actualitat i que els problemes econòmics de l'agricultura es tractin amb tot el deteniment.

Es creu necessari concedir més atenció a la millora de l'estat social dels obrers del camp per al qual d'ací endavant es donaran conferències sobre la higiene.

Es tractaran menys assumptes, però amb més detalls.

Per a augmentar l'interès es pensa donar a les conferències la forma de debats i fer les conferències més realistes, igual com els reportatges en les granges, etc.

Hi ha també el projecte d'organització d'emissions locals per als obrers agrícoles, al mateix temps que unes altres per a les nombroses estacions disseminades pel país.

L'experiència demostrarà si l'interès dels camperols correspon a aquest desenrotllament de la ràdio en l'esdevenidor.

LA QUESTIO DEL TRUST DE SUPERFOSFAT, RESOLTA

En una reunió general celebrada a Montblanc per la Unió de Sindicats i Pagesos de Catalunya, el president d'aquesta entitat, senyor Albert Talavera, donà compte de la solució de l'afar del trust de superfosfat, en sentit favorable a l'agricultura.

La Unió de Sindicats i Pagesos ha entrat en franca intel·ligència amb la S. A. Espanyola de la Dinamita, de Bilbao, restablint la llibertat de concurrència al mercat d'adobs, la qual havia aconseguit ofegar el trust de superfosfats.

El conveni és molt favorable i permet proveir als Sindicats Agrícoles catalans.

EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

ADOBES	UNITAT	PESETES		UNITAT	PESETES
Superfosfat d'os, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric i 1/2 per 100 de nitrogen ...	100 quilos	15'—	Colorant Bordeus... ..	1 kilo o litre	15 a 75
Superfosfat de calç, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	12'65	Id. Caramelina.	"	15 a 75
Superfosfat de calç, 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	11'65	Fosfat amònic blanc de neu, en pols.	"	2'10 a 2'45
Superfosfat de calç, 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	10'86	Gelatina Flandes extra. ...	"	4'25
Sulfat d'amoníac, 20-21 per 100 de nitrogen ...	"	45'—	Id. or, plata, bronze... ..	"	8'25 — 7'25
Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen ...	"	49'—	Glicerina, pura bidestilada, 30° Enol	"	3'50
Sulfat de potassa, 90-92 per 100, equivalent a 49'50 per 100 de potassa pura.	"	36'25	Metabisulfat de potassa cristallitzat	"	1'70 a 2'10
Clorur de potassa, 80-85 per 100, equivalent a 49'50 per 100 de potassa pura ...	"	29'50	Negre animal	"	1'15 a 1'45
Materia orgànica còrnia natural, 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric ...	"	40'—	Nosperal (substitueix al sulfat de coure).	"	1'15
Guano Sant Jordi, 7-8 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric i 5-6 per 100 de potassa ...	70 quilos	23'—	Osteocila Coignet.	"	4'35
Sulfat de ferro en gra ...	100 quilos	12'50	Sang cristal·litzada Enol ...	"	3'50
Nitrat de calç 15-16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç ...	"	30'50	Taní al alcohol, pur... ..	"	5'65 a 10
Cianamida 19-20 per 100 de nitrogen, 60 per 100 de calç ...	"	38'—	Id. al éter, pur	"	10'75 a 16
			Brou Bordelés Schloesing. ...	"	1'75
SOFRES			BOTAM		
Sofre Sant Jordi, 98-100 per 100, extra ...	40 quilos	18'—	Barrils de 14 a 16 litres, roure	Un	7'—
Id. id., 98-100 id., extra fi ...	"	20'—	" 28 a 32 " "	"	13'—
Sofre gris o precipitat ...	"	10'—	" 100 litres... ..	"	28'—
Flor de sofre o sofre sublimat ...	"	26'—	Pipes de 240	"	48'—
Sofre de terròs ...	50 quilos	40'00	Bordaleses	"	50'—
Sofre en pans, refinat ...		46'50	Bocois 600	"	210'—
Sofre de canó ...		52'—			
PRODUCTES ENOLÒGICS			CÈREALS		
Acid cítric cristal·litzat, pur estranger 99°.	1 kilo o litre	(comprant-ne 100)	<i>Blat</i>		
Acid tartàric id. id. id. ...	"	8'25	Froment de Castella	100 quilos	46'50 a 47'25
Id. id. id. id. id. id. ...	"	4'50	Xeixa de la Manxa	"	46'—
Anhidrid sulfurós, pur francès	"	4'25	Froment de la Manxa	"	46'—
Sofre conglomerat en pastilles de 5 a 100 grs. ...	"	1'25	Aragó	"	46'50 a 47'—
Lluquets classe extra sense degotalls... ..	"	1'50	Navarra	"	47'50
Id. id. corrent ...	"	1'50	Urgell i Vallès	"	47'— a 48'50
Carmel especial de sucre, classe extra ...	"	0'85	Comarca	"	41'—
Carbó vegetal en pols fina ...	"	3'75	Extremadura, blanquet ...	"	46'50
Cel·lulosa Enol.	"	2'15	Cruxer	"	00'— a 00'—
Cola Vila.	"	5'—	Lleida	"	49'—
Id. Coignet, en plaques... ..	"	2'75			
Id. xina en fideus	"	3'—	<i>Civada</i>		
Carolussa Saliausky	"	35'—	Extremadura	"	34'—
		45'—	Manxa	"	34'— a 35'—
			Aragó	"	32'50 a 35'—
			<i>Ordi</i>		
			Extremadura	"	37'50 a 38'—
			Manxa	"	00'00 a 00'—
			Urgell	"	36'— a 37'—
			Sagarrà	"	38'— a 38'50
			Aragó	"	39'— a 39'50
			Castella	"	37'— a 38'—
			Comarca	"	
			<i>Moresc</i>		
			Plata,	"	43'— a 44'50
			Danubi	"	00'— a 00'—
			<i>Mill</i>		
			Estranger	"	39'— a 39'50
			Comarca	"	00'— a 00'—
			<i>Arròs</i>		
			Benlloc, zero	"	56'— a 57'—
			Idem, mitjà	"	56'— a 58'—
			Idem, selecte	"	59'— a 61'—
			Matisat, ordinari	"	57'50 a 59'50

	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Idem, selecte	100 quilos	59'60	Farina de peix	100 quilos	90'— a 110'—
Bomba, ordinari	»	60'— a 62'—	Farina d'ossos	»	35'— a 40'—
Idem, superior	»	105'— a 112'—			
Idem, extra	»	113'— a 119'—			
LLEGUMS			FRUITES SEQUES		
<i>Faves</i>			<i>Ametlles</i>		
Extremadura	»	57'—	Mallorca	»	425'—
Itàlia	»	55'— a 55'50	Esperança, primera	»	465'—
Mallorca	»	56'— a 56'50	Tarragona	»	440'—
Oran,	»	55'— a 56'50	Mollar amb closca	»	215'—
Valencianes,	»	00'—			
Prat	»	00'—	<i>Avellanes</i>		
<i>Favons</i>			Ordinària amb clofolla	»	000'—
Sevilla	»	53'50 a 54'50	Negreta	»	225'—
Xereç	»	54'— a 55'—	Sense clofolla, primera	»	195'—
Marroc	»	50'— a 51'—	» segona	»	175'—
Italians	»	53'— a 53'50			
Anglesos	»	51'—	<i>Figues</i>		
<i>Garrofes</i>			Fraga	10 quilos	8'—
Vinaroç	100 quilos	20'32	Idem extra	»	9'—
Roges	»	28'57	Mallorca	»	6'—
Mallorca	»	24'65	Idem negres		
Eivissa	»	25'—	Burriana		
Matafera	»	00'—	Albunyol		
València	»	29'76			
Xipre	»	29'50	<i>Pinyons</i>		
<i>Veces</i>				100 quilos	420'—
Navarra	»	33'— a 43'—			
Romania	»	00'—	VINS		
Calaf	»		Penedès, blanc	Grau i hectòlitre	2'70
Màlaga	»	44'—	Camp de Tarragona, blanc.	»	2'70
<i>Mongetes</i>			Priorat, negre	»	2'80
València Pinet	»	92'— a 95'—	Martorell, blanc	»	2'70
Monquillines	»	90'— a 92'—	Manxa, blanc	»	2'70
Trinquillon	»	90'— a 92'—	Mistela blanca	»	3'15
Mallorca	»	70'— a 75'—	Idem negra	»	3'30
Itàlia	»	65'—	Moscatei	»	3'60
Hongria	»	00'—			
Romania	»	00'—	ALCOHOLS		
País	»	90'— a 95'—	Industrials 96 per 100	100 litres	245'— a 247'—
<i>Altres llegums</i>			Residus vínics 96	»	242'— a 245'—
Ers	»	39'50 a 41'—	Neutres de vi	»	228'— a 230'—
Titus	»	41'50 a 42'—			
Guixes	»	42'— a 44'—	Desnaturalitzat	»	145'—
Llenties	»	110'— a 125'—	Aiguardent de canya, 74 a 75	»	205'—
Cigrons pelons	»	77'— a 83'—	graus		
Idem blancs	»	80'— a 185'—			
FARINES I DESPULLES			OLIS		
Extra blanca superior	»	68'— a 70'—	<i>Oliva</i>		
Idem ordinària	»	62'— a 64'—	Ordinari	100 quilos	208'70
Intervinguda	»		Superior	»	221'75
Número 3	60 quilos	26'— a 27'—	Fi	»	239'15
Número 4	»	23'— a 24'—	Extra	»	247'85
Segones	»	20'— a 22'—			
Terceres	»	18'— a 19'—	<i>De pinyola</i>		
Quartres	»	17'— a 18'—	Verd, primera	»	108'70 a 113'10
Segó	100 litres	5'—	Idem, segona	»	000'00 a 000'00
Segonet	»	5'—	Groc, primera	»	126'10 a 130'45
Farinassa d'arrós	70 quilos	20'—	Idem, segona	»	108'70 a 113'10
Morret	»	40'—			
Farina de manioc	100 »	35'—	<i>Exòtics</i>		
FARRATGES I PINSOS			Cacauet	100 litres	000'—
Alfals	40 quilos	6'50 a 7'—	Coco, blanc	»	153'—
Palla llargueta	»	3'— a 3'50	Idem, Cochin	»	170'—
Polpa de remolatxa, estran-			Idem, Palma	»	201'—
gera	100 quilos	44'— a 45'—	Llinosa, cuit	»	175'—
Idem, país	»	28'— a 29'50	Idem, incolor	»	205'—
Turtó de coco	»	34'— a 36'—			
Idem de cacauet	»	38'— a 39'—	ANIMALS I LLURS		
Farina de turtó de llinosa .	»	45'— a 60'—	PRODUCTES		
Farina de carn	»		<i>Animals</i>		
			Bous del país	1 quilo	2'50
			Vaques ídem	»	2'50
			Vedelles ídem	»	3'20
			Ovelles ídem	»	3'50
			Xais ídem amb llana	»	4'50
			Moltó	»	3'80
			Cabres ídem	»	2'50
			Cabrits ídem	»	6 a 7
			Porcs blancs del país, de	»	
			110 quilos net	»	3'30
			Idem, molt grassos	»	2'80
			Idem íd. valencians, íd. ...	»	3'35
			Idem mallorquins	»	0'00

A PRIMERS
D'OCTUBRE

es posarà a la venda el
primer fascicle de la nova
obra de POMPEU FABRA

DICCIONARI
GENERAL
DE LA
LLENGUA
CATALANA

CRÉDIT I DOCKS DE BARCELONA

COMPANYIA DE CRÉDIT I DE MAGATZEMS GENERALS

FUNDADA L'ANY 1881

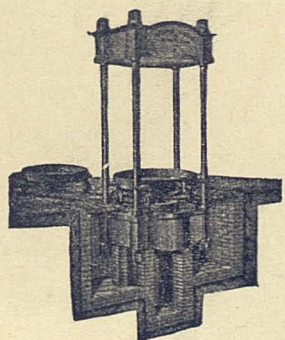
Magatzems en el port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa ferroviària.—Magatzems a Aldea (Amposta)

Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries
Obertura de crèdits

Comptes corrents a la vista i a terminis.—Comptes corrents en monedes estrangeres.—Descompte i cobrament d'efectes comercials.—Valors.—Cupons.—Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

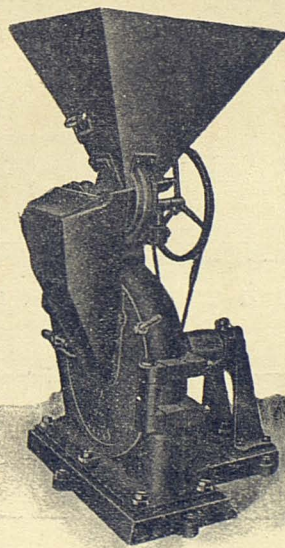
PASSATGE DEL COMERÇ, 7 — Apartat de Correus 661

TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
PERE IV, 109 - Casa fundada en 1855 - BARCELONA

Fundició i construcció de maquinària en general - Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües - Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes de pistó per a totes les aplicacions - Premses i bombes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades - Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries - Tuberries Preses i vàlvules de totes classes, etc.

MOLI "ALFA"

El millor per a pinsos per al ramat, matèries dures i fibroses. Dispositiu de moldre especial patentat.

Andreu Morros

Oficines:AVINGUDA DEL MARQUÈS DE ARGENTERA, 21
BARCELONA

Instal·lacions i reformes de FABRIQUES DE FARINES

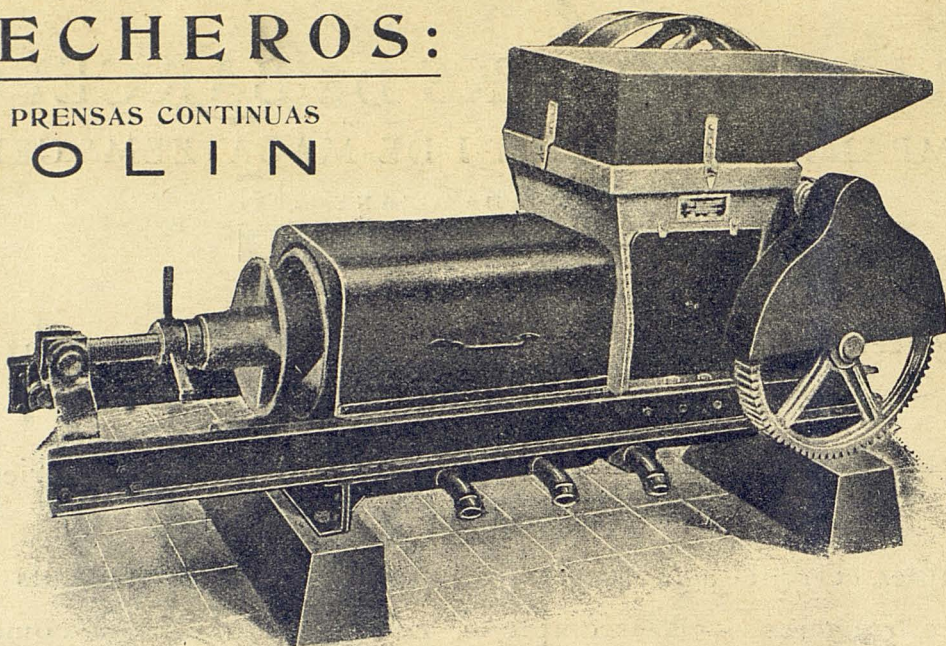
FABRICACIÓ NACIONAL. Sol·licitar preus i catàlegs

COSECHEROS:

LAS PRENSAS CONTINUAS
COLIN

Son las mejores hasta hoy.
No dejan heces, quedando el vino sin aspereza

Primer Premio y Medalla de Oro en el Concurso de Prensa en Alcazar de San Juan

Material de vendimia :: Productos para la elaboración
PEDIR DETALLES Y CATÁLOGOS

VICENS VILA CLOSA - PASSEIG DE GRACIA, 88 - **Barcelona**
Telèf. 72095 - Dir. Teleg.: KEGEVILA

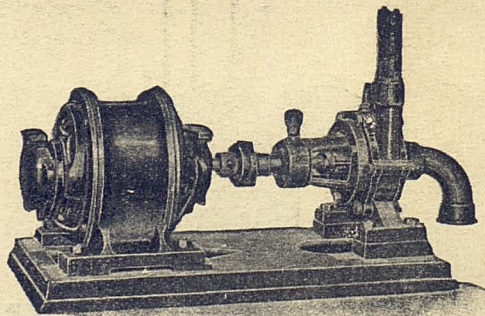
Propietaris! Quan necessiten elevar aigua
recordeu-vos sempre de la

Bomba MINERVA

que vos donarà completa satisfacció

Demaneu catàlegs i pressupostos a

MELCIOR CAÑARDO - Aragó, 252 - **Barcelona**
(entre R. Catalunya i Balmes)

Ous de Naftalina

Patentats i model Industrial Registrat

Maten el poll.-Desinfecten els ponadors.-Eviten en les gallines el vici de menjar-se els ous.-Serveixen d'ou ponedor.-Maten l'arna

Preus franc envàs estació Barcelona:

Una dotzena: 6 ptes. una - Una grossa: 5 ptes. la dot.na

DE VENDA A LES PRINCIPALS DROGUERIES I A LA
Comercial de Productes Refinats del Quitrà, S. A.
RAMBLA DE CATALUNYA, 66, 1.ER LLETRA G. :: BARCELONA

Comprará

sempre amb el màxim
de comoditat i econo-
mia si es serveix dels
grans magatzems

JORBA

Manresa i Barcelona

ELS MES IMPORTANTS D'ESPANYA

NAGSA.-Oasanova, 212-214-BARCELONA.